

PROGNOSTI
CON DIVI VINCENTII
CONFESSORIS ATQVE DOCTORIS,
ordinis prædicatorꝝ, De Antichristo mixto & pu-
ro, Deqꝫ persecutione eorꝝ. Itemqꝫ, quõ nau-
cula Petri periclitabitur, mergi tamen
non poterit. Postremo autem de
modo, Christi Ecclesiam
reformandi, &c.

m 920 *Lab* *t 4*
EPISTOLA EIVSDEM AD
Benedictum Papam decimumtertium, de fine
mundi. Qua hoc nostrum corruptissi-
imum seculum pulchre ad-
umbrat.

EX ANTIQVISSIMO QVO
dam vaticinio, apud Sueuos nuper adinuento,
¶ Felix qui superuixerit annum tricesimũ. Sed nimium
felix ac beatus cui fulserit annus tricesimusqꝫtus. Tunc
enim Ecclesia pulcherrime reformabitur, regnabitqꝫ
Cæsar clementissimus, & Papa sanctissimus.

¶ Secunda Petri Primo.
¶ Spiritu sancto inspirati, locuti sunt sancti dei hmoiſe.

Anno M. D. XXIX.

INTEGERRIMO VI-
RO LIBERALIVM ARTIVM DOCTORI

dño Ortwinio Gratio: Quentelianæ officinæ dire-
ctori doctissimo, Georgius Steyn. artiū magi-
ster, Chrianiq; gregis in Kirchē ppe Hey-
delbergā moderator, S. P. D.

ANte aliquot dies doctissime Ortwine codiculum anti-
quissimū Heydelbergē, in dominicanorū bibliotheca,
puluere situue obductū offendi, quē aperiēs sancti Vin-
centij doctoris celeberrimi prognosticon define mū-
di insertū inueni. Vnde animus meus singulari efferbuit gaudio.
Illū a dñici familiæ primario Iohāne Cronabergio, uiro uideli-
cet moribus festiuissimo (ne aliqd elatius de modestissimo hoīe
dixerim) mutuo poscens, plibenter meis annuit uotis. Diuus ille
Vincentius Valentia ex nobili ferrariorū familia ortus, prædica-
torū ingressus ordinē, celebri doctrina, singulariq; sanctitate in-
signis fuit. Quindecim regna uerbū dei euangelizās peragrauit,
hocq; sanctissimū euāgelizādī opus, triginta tribus annis conti-
nuās, tam gratus extitit prædicator, ut nouellus æstimaret. Apo-
stolus: Hic sanctus, 25. milia Iudeorū & Saracenorū ad fidē ortho-
doxā legi conuertisse. Maximis coruscabat miraculis. Nam, 28.
defūctos suscitasse repit. Anno uero salutis, 1. 4. 18. btō fine quēit
Atq; p calixtū, 3. sanctorū cāthalogō fuit annumeratus. Euāgeli-
cus ille præco Vincentius, tractatu illo, pingui (ut aiūt) minerua,
mortalīū depingit abusus, quibus dei irā (qua, uili uermiculo (qui
nos sumus) horribilius nihil) uenamur, quam multis scripturæ
locis, Leui. 26. Num. 14. Deu. 28. Ezech. 4. & 18 (ut infinita fileā)
dei ridentes mādāta minas. Inaudita iā mala indies increfcere ra-
dicesq; dare uidem⁹, ut haud misē sit, deū Opt. Max. plagis etiā
ante hac seculo inauditis castigare mortales. Mundū in maligno
positū, christianā refrixisse charitatē (ne dixerim euulsam) homi-
nesq; oīm scelez voragine absorptos, q̄s nō uidet: Iniquitas em̄
abūdauit, quē spm̄ sanctū anīe nostræ ignē extinguit, abigitq;.
Spūs nāq; ille diuinus, nō habitabit in corpore subdito peccatis.
Omnes fere mortales genio indulgere, cutēq; curare (ut in puer
bio est) contendūt. Ecce heresiarchæ, fidelis anīe moenia, erro-
ri arietibus cingūt depredareq; aduigilant, Ecclesiæ sacra, suis pe-
stiferis peregrinisq; doctrinis conspurcare conātur. Sacrūq; ani-
mæ pabulū erroribus venenosis intoxicare moliunt. O qd aīe

Christi redemptæ cruore, hac veneni allecæ dulcedine, omnē
abijciūt ruborē. Peccatis deū Opt. Max. irritare euāgelicū arbi
trant, fidē iactātes nudā, otiosam, stertentēq; perhorribili capti
velania, vt p Christi passionē patri recōciliatis, ab opibus bo
nis feruari licere, impudenter effutiāt, indurati obcæcati q; cor
ripi nolunt. Omnes iuxta pphetā. Quid feci, dicūt. Cū David
(ego sum qui peccaui) confiteri aspernant. Quare tāta mali col
luies (Ois nempe caro suā corrumpit viā, gregq; pditus (vt Hie
remias deplāgit) populus dñi factus est) magni tumultus est p
sagiū. Flammāq; fumo esse proximā ex codiculo illo ppendere
possumus, diemq; cōflagratiōis haud procul abesse. Paratos er
go atq; vigilandū Chrūs dñs noster esse admonuit, ne pccupa
ti die mortis, q iuxta Paulū sicut fur in nocte, veniet; qram⁹ spa
tiū pccnitētiæ & inuenire non possimus. Peccator em (vt diui
Augustini vtar verbis) hac pcutit pccna, vt suūpsius obliuiscat,
qui dū viueret oblitus ē dei creatoris sui. Tuaz igit partiū erit,
(Grati amicissime, q vineq; dñi sabaoth cultor es fidelissimus) p
cōmuni mortaliū vtilitate codiculū illū scripturaz varijs redi
mitū flosculis, boni consulere. Haud parz apud deū & homies
fructus referes. Tractatus illius stilū vt offendi, reliqui, sciēs vi
rum illū sanctū, magna simplici stilo propalare mysteriorz arcā
na. Vale, Georgiūq; tuū mutuiter ama. Ex Heydelberga. X. Ca
lēdas Septēb. Anno à natali Christiano. M. D. XXIX.

¶ Epistolæ Finis.

TRACTATUS BEATI VINCENTII DOCTORIS ET CONFESSORIS ORDINIS PRÆDicatorū de Antichrō mixto & puro, & de persecutione eorum fienda.

Ecce positus est hic in ruinā. Lucę. 2. Vt grā san
cti spūs sine qua nullus sermo, & nulla doctrina
efficaciā habet sit mecū, vt loqui valeā breuiter
ad honorē dei principaliter, & vtilitatē anima
rum, & vobiscum sit, vt valeatis diligēter audi
re, & audita retinere, & retēta docere, quæ sint ad laudē trinita
tis, & salutē animaz; recurramus ad matrē Iesu Christi humili
ter, vt ipsa dictā grām nobis velit obtinere, deuote eam salute
mus, dicēdo: Ave Maria. Ecce positus ē hic in ruinā. Bona gens Lucę. 2
volens loqui ad præsens de fine mundi, primo proponā, quod

prædicatores asserentes finem mundi esse cito & breuissime. Non laudare nec vituperare volo. Secundo, q̄ prædicatores q̄ dicunt finē mundi non esse tā cito & breuissime sicut aliqui prædicant, immo multum distare, non laudare etiā nec vituperare volo. Sed ad ostēdendū q̄bus sit magis credendū, tres p̄phetias aperire volo breuiter. Vt cū videritis eas successiue cōpleri, poteritis agnoscere q̄s ipsorū p̄dicatoz sit verior. Nā oīa veteris testamēti cōtingebant nobis in figura. Sed nō allego auctoritates de fine mūdi: q̄a opiniones p̄dicatoz scissæ sunt hodie.

1. Cor. 10

Moraliter loquar quēadmodū magister scholares grosso pede instruit, vt ipsam bonā dōctrinā bonā intētiōe suscipiāt. Ita faciā ego, vt intelligēs itelligētior fiat, & sapiēs tabernacula possit deat: q̄a pauca sufficiūt intelligētī. Nā sicut porta domus aperta sine obstaculo vnusq̄sq̄ intrare poterit, ita intellectus sacre scripturæ cū aptus fuerit, sapiētior intrare poterit. Et sic faciā ego.

Præter .1.

Nā remotis oībus auctoritatibus ad p̄bandū finē mūdi propter opinioēs p̄dicantiū intellectū triū p̄phetiarū aperiā cū alijs, quas

Da. 2. 3. 4

cōcordabo cū illis tribus q̄ habent Dañ. 2. 3. & 4. capi. Quarū primū loquit̄ de ruina vitę spūalis, scđm de ruina ecclesiastice dignitatis, tertiū de ruina fidei v̄tr̄. Et sic cū videritis primū cōpleri, tunc poteritis dicere: Ecce status ecclesiæ .i. status vitę spūalis,

positus ē in ruinā. Et sic successiue de alijs duobus, & tūc laus erit vnicuiq̄ a deo, & tūc finis mundi erit cito & breuissime. Et oēs opiniones diuersæ p̄dicantiū equabunt̄, & lumē lucebit in tenebris rectis corde. Primo ergo dico, q̄ p̄phetia q̄ est Dañ. 2. ca. demōstrat nobis ruinā vitę spūalis, & cū videritis eā cōpleri, poteritis dicere. Ecce positus ē hic in ruinā.

Primo p̄
p̄phetia

Bona gēs, recitat Danieli dicto cap̄lo, q̄ Nabuchodonosor rex vidit in somnis vnā statuā altā, q̄ habebat caput de auro puro, pectus & brachia de argento, ventrē & scēmora de ære, tibias de ferro, & pedes vnā partē de ferro, & aliā de luto. Deinde vidit venire vnū lapidē de mōte remissum sine manu hoīs, q̄ pedes statuarū pcussit, & in fauillā statuā redegit. Bona gēs, allegorice loquendo: Ista statua demōstrat nobis initiū, mediū, & finē ecclesiæ. Nam caput statuarū aureū & purę, significat statū Ecclesiæ, id ē, t̄ps Apostolorū & martyz. Quia tūc Ecclesia erat de auro puro, id ē, Ch̄ianitas erat in p̄fecta vita spūali, & in ardore deuotōis, & in fraterna charitate. Nā sicut aurū excellit oīa metalla, sic vita spūalis oēs alias vitas. Nā in t̄pe apostolorū & matyz Ch̄iani a principio quo sciebāt loqui disciebāt facere signū crucis, & in mēsa oēs dā

bant benedictionē ante comestionē, & post comestionē redde-
bant debitas grās. Oēs sciebant p̄r n̄r, & aue Maria, & credo in
deū. Et quotidie orabāt de mane & de sero. Et omni die missas
audiebāt ante quodcūq; opus corpale, & quotidie cōcabāt, ser-
mones audiebāt, sciebāt modū cōfirēdi. Tēplo oblatōes & offer-
toria mīstrabāt, decias de q̄cūq; re sacerdotib⁹ dabāt, & qd̄ meli-
us erat eccl̄qs de bonis suis seruiebāt. Oēs ad inuicē charitatē ha-
bebant, non erant vsurarij, nec mēdaces, vēditores & empto-
res ad inuicē pacifici erāt, sine discordia, & sine infidia. Et m̄i-
monia in maxima honestate seruabāt hoīes. Eleemosynarij fi-
deles sine errore, dñi tpales recti & pleni misericordia. Deinde
Ecclesiastici, i. p̄lati p̄r erāt. Nā redditus suos in tres partes diui-
debāt, duas Ecclesiis & hospitalibus, orphanis, & viduis, & pau-
peribus dabāt, tertiā partē & minorē retinebāt sibi pro vita sua
& q̄ in capite anni superabat, pauperibus erogabāt, quotidie ce-
lebrabāt & p̄dicabāt caste & sancte viuebāt, & p̄p̄lo bonū exēplū
p̄bebāt. Sacerdotes sc̄ti, casti, deuoti, largi, discreti & honeste cō-
uersatōis sine auaritia, & p̄ximū cū māsuetudine & humilitate
diligebant & arguebāt. Religiosi honesti, paupes, obediētes, et
sanctæ vitæ, & de millē nō fuisset reptus vnus trāsgrediēs regu-
lam suā. Ecclesiæ erāt honoratæ à populo tā in parationibus q̄
in deuotōe. Et artifices & laborātes erāt fideles, articulos fidei,
& mādāta dei seruātes ad plenū. Religiosi suas regulas, & nomē
dei habebāt in magna reuerētia & maximo timore & honore.
Et fides cōcordabat cū verbis, vita, charitate, & deuotōe. Ita q̄
status Ecclesiæ erat tūc auḡ. p̄ux. Et istud t̄ps durauit vltra tre-
cētos annos. Et postea descēdit de auro ad argētū ipsa Ch̄riani-
tas, qd̄ minus valet. Et tūc surrexerūt Arriani & alij h̄eretici in
Ecclesia, q̄ seminauerunt errores & falsas opiniones cōtra fidē,
ita qd̄ mūdus p̄ eos totus corruptus fuit erroribus & opiniōib⁹
quos errores & opiniōes p̄ nūc nō oportet explicare, sed patēt
in eccl̄asticis libris, ita q̄ Ch̄riani pdiderūt formā signādī se, &
modū orādī & cōicādī, &c. vt supra. Et finalr stat⁹ veræ fidei, &
bonæ vitæ corruit. Et tūc deus misit doctores Ecclesię. s. Sylue-
strū, Augustinū, Hieronymū, Ambrosiū, & alios q̄ plures sc̄tōs,
& egregios doctores, q̄ sustētauerūt fidē catholicā, & p̄cepta le-
gis, virtutes & sacra, & vitā bonā & sanctā, exponēdo sacra scri-
pturam, & disputādo cōtra h̄ereticos, nō sicut nostri doctores
moderni. Et illud argentū versum ē in scoriā. Sed tamē ecclesia
nunq̄ ponit reduci ad pristinū gradū aureū. Et tūc eccl̄ia descē

dit de auro ad argentum: quia tunc ardor deuotionis in ea perditus fuit. Et illud rps durauit ultra quingētos annos. ¶ Et tunc Ecclesia, i. status Chřianitatis descēdit de argento ad ventrē & feemora, quę erant ærea, qđ minus valet. Nā sicut æs voluit, & reuoluit, & ad quācunq; rem male sonat, sic tunc Christianitas voluebat modicū à parte dextra contra fidē per falsos errores, & modicū à parte sinistra contra virtutes dei per malos & turpissimos mores, quia erat turpissimus sonus quod verbū dei nō prędicabat. Et tunc venit Mahometus, & subuertit totā barbariā. Missę nō audiebant, nisi coacte, nō faciebāt orōnes homines, deū negabāt, & totus mūdus positus erat in malignitate, & oēs publice vitia ppetrabāt, & non erat iustitia, non pietas, non humilitas, non fides, nō obediētia mādatorū. Et tunc dñs Iesus voluit destruxisse mūdū, secundū quod reperit in legenda, & vita sanctōrū Dñici & Francisci. Quando omnipotēs deus prę nimia ira in ipso monstrata contra peccata mūdi cū tribus lanceis, quas contra mūdū vibrabat, quę demonstrabant tria. s. Antichristi psecutionē, mundi configationē, & diem iudicij. Et tunc beata virgo Maria obtinuit vnā modicā dilationem circa finē mundi à filio suo, s. quod expectaret prędicationem sanctōrū, ordinū, s. Dñici & Francisci, vt patet ex historijs ipsorū. Qui, s. prędicarent per mūdū, & conuerterēt gentes. Et durauit istud tempus tm̄, quantum istę duę regulę durauerunt in obseruantia fratrū. Et istę duę regulę quantum ad obseruantia iam deficiunt. Sunt em̄ plus q̄ quinquaginta anni, qđ eorū fratres eas non obseruabant, nec quo ad vota, nec quo ad ceremonias, immo effecti sunt peiores q̄ cæteri Christiani in superbia, luxuria, auaritia, gula, & in symonia, & cætera. Ita qđ sunt exempla malę vitę totius mundi, & facti sunt via perditionis. ¶ Deinde statua, id ē, Ecclesia descendit de ære ad tibias ferreas, & est tempus in quo sumus modo. Nam sicut ferrum ē asperum, durū, implacabile, & in se frigidum, quod non potest mutari, nisi per ignē & percussionem malleorū, sic est modo Christianitas. Nam iam non est prælatus, non dñs temporalis, non religiosus, non sacerdos, non status maritalis, nec heremita, nec mercator, nec status virginalis, nec status vidualis, nec ciuis, nec artifex, nec scutifer, nec seruus, nec magister, nec discipulus, nec doctor, nec legista, nec baccalaureus, nec artista, qui se emendare velit de mala vita, nec per prędicationes, nec per exempla, nec per tormenta, nec per infirmitates, nec per gra-

Nota

**Obstina-
rio**

ues mortalitates, nec per fames, nec per inundationes aquarū,
 nec p obscuraciones solis, nec per terrā motus, & aliorum plane
 tarum. Que omnia quasi nobis videntur deliramenta. Et ita im
 placabiles facti sunt Christiani, quod non videntur homines,
 sed dæmones & infanti. Et sunt asperi super inuicem sine vlla
 pietate, mali sine vlla benignitate, crudeles sine charitate, vsura
 rij sine largitate, Duri sine vlla deuotione, amatores huius secu
 li sine dei timore, & contemptores regni dei sine vllō amore.
 Et sic sunt asperiores, implacabiliores, & duriores ferro Chri
 stiani isto tempore. O quomodo descendit statua ista, id est, sta
 tus Ecclesiæ de auro ad ferrum, quō deteriorata est. Quomodo
 verificatum est illud Psalmi: Humiliauerunt in compedibus pe
 des eius, ferrum pertransiit animam eius. Nam scitis quod com
 pedes impediunt compeditatum ire. Sic est q̄ quælibet anima
 cuiuslibet fidelis, quæ spiritualiter ire debet & festinare, vt di
 cit Psalmista: Quam dilecta tabernacula tua domine virtutum,
 concupiscit & deficit anima mea in atria domini. Ibunt de vir
 tute in virtutem, videbitur deus deorum in Syon. Nam anima
 cuiuslibet discreti debet habere duos pedes, cū quibus debet am
 bulare festināter de virtute in virtutem. Primus pes dexter, est
 amor cœlestis. Et secundus pes sinister, est timor infernalis. Et
 cum diabolus tentat de pctō, cogitare debet de inferno, in quo
 illæ pœnæ sunt paratæ cuiuslibet facienti peccatum illud, de quo
 tentat, & sic cogitādo resistet, tali peccato. Et quando diabolus
 tentat vt dimittat aliquod bonum inceptū, cogitare debet q̄
 dimittendo illud bonū inceptum, perdet grām dei, & amorē, &
 sic cogitando homo perficiet qd̄ incep̄erat. Et sic p̄ istos duos
 pedes, s. amorē & timorē, ibit de virtute in virtutem in præs
 senti, & in futuro videbitur deus deorū in Syon. Sed heu quia di
 cit Psalmista: Humiliauerunt in compedibus pedes eius. s. otio
 sitas & pigritia. Quia communiter compedes habent duos cir
 culos quibus claudunt pedes, ita quod compeditatus non p̄t ire
 festinanter. Ita isti duo pedes, s. amor cœlestis, & timor infer
 ni, qui faciunt ire aperte animam de virtute in virtutē, sunt hu
 miliati in compedibus otiositatis & pigricitatis, ita q̄ de mille
 non reperitur vnus qui amet deum, & infernū timeat, ac si nun
 quā deberet mori. Ideo bene dicitur: Ferrum pertransiit ani
 mam eius, id est, obstinatio & impoenitentia p̄transiit animam
 eius: cuiuslibet Christiani. O quāta duritia & pigritia ē modo
 in ecclesia dei; nam vix inuenit, qui sciat se signare signo crucis.

Hora his
 storia pba
 raēis, quō
 habuit cor
 dux 2 ipla
 cabile
 Exo. 25

Psal. 140.

Psal. 23

Psal. 140

Deploiat
 hoc corru
 ptissimuz
 seculum.

Pauci qui sciāt confiteri & velint cōficare, missas audire nolunt,
 & minime p̄dicatōes. Pāuci sunt q̄ sciāt articulos fidei. Paucio-
 res q̄ sciāt p̄cepta, & faciāt. Nō sūt oblatōes, nō soluunt decime
 nō p̄nt inclinari hoīes ad remissionē iniuriarū, & minus ad re-
 stitutionē rapinarū. Oēs sunt pomposi, mēdaces, luxuriosi, cu-
 pidi, detractores, deceptores, p̄ceptorū contēptores, deū blas-
 phemātes, deo nō seruiētes, instabiles, & plus scādalizāt, q̄ ē difi-
 care possint. Prælati sunt vani, supbi, pōposi, simoniaci, auari,
 vsurarij, luxuriosi, & fidē posuerūt in mēsurā terrenorū: q̄a tāta
 fidem habēt, quāta est mēsurā reddituū. Et quantū pōderāt red-
 ditus, tm̄ ponderat eorū fides. Modo currūt ad istū Papā, mo-
 do ad illū. Et illū dicūt verē Papā qui meliorē redditū tribuit v̄l
 p̄mittit. Et ipsi sustinēt intrusos & vitiosos potius q̄ veritatem
 dei, q̄ nō quærīt angulos, & nō lucere nō pōt. Ipsi sunt sine cha-
 ritate gulosi, & pigri, nō celebrāt, nō prædicāt, sed deū scādali-
 zant. Et ipsi dñi tpales sunt sine pietate, sine charitate, sine mise-
 ricordia, & sine pace. Religiosi nō tenēt regulā suā, scandalizāt
 proximū, & facti sunt via p̄ditionis. Sacerdotes pascant ad ho-
 nores, sed minime ad mores, nam sunt ignorātes, sapiētibus de-
 trahētes, hypocritæ, symoniaci, deteriores Iudeis, luxuriosi, iui-
 di, totū mundū corrumpūt, tardi ad oīonē, veloces ad luxuriā,
 crudeles sine misericordia, habētes multa arma, sed minime bre-
 uiaria, ptinaces, loqraces, sed minime veraces. Et gauderet po-
 pulus, si inter mille vnū bonū inuenirēt. Vñ præ dolore dicere
 possumus illud Threnorū. Quō obscuratū est auz, mutatus ē
 color optimus. Dispersi sunt lapides sanctuarij in capite omniū
 platearū. Nā auz bonæ vitæ obscuratū est in toto mundo. Mu-
 tatus est color optimus, id ē, verbū euāgelicū quod dñm depin-
 git varijs coloribus & virtutibus, mutatū est, id ē, intellectus sa-
 cræ scripturæ seu sacræ paginæ in colore philosophico, & poe-
 tico: q̄a p̄dicatores oēs nō p̄dicāt bibliā. Dispersi sunt lapides
 sanctuarij in capite oīm platearū. Nā isti lapides sunt religiosi sa-
 piētes, q̄ defendere debēt ciuitatē, id ē, Chriānitatē a dæmoni-
 bus, cū lapidibus, id ē, cū autoritatibus sacræ scripturæ, p̄dicā-
 do cōtra vitia. Dispersi sunt p̄ plateas dñorū tēporaliū, vt digni-
 tates tpales sibi acqrāt. Nā vix reperies doctores vel magistros
 in monasterijs, sed citius in curijs, nā vnus est cōfessor regis, ali-
 us reginæ &c. Et ita dispersi sunt lapides sanctuarij, i. ecclesiarū p̄
 istas plateas. Et bene possumus dicere: Pupilli facti sumus absq̄
 p̄re, matres nræ quasi viduæ, aquā nostrā pecunia bibimus, k-

Indignū ē
 idocri chri
 gregem in
 ficunt.

Ad fabu-
 las aut cō-
 uertunt.

Inuehit
 cōtra relis
 giosos.

gua nostra pretio cōparauimus. Thren. 4. dicit primo: Pupilli
 facti sumus absq; p̄re. i. absq; vero pastore ecclesiastico. Nā etiā
 aīa n̄a sunt absq; fideli p̄re spūali, q̄a possibile ē, q̄ deuota mu-
 lier volēs deo seruire, de decē vix iueniat patrē spūalem stabile
 Itē matres n̄a quasi viduæ sunt, i. dignitates ecclesiasticę quasi
 viduæ sunt: q̄a iam nō est ep̄s q̄ curat de aīabus sui ep̄atus, non
 rector q̄ curat de aīabus suæ rectoriæ, imo q̄ deterius est, ipsi
 absentāt se, & relinquūt vicarios ignorātes, q̄ plus eis reddunt,
 nec dolēt si lupi rapaces deuorēt aīas. Itē aquā nostrā pecunia
 bibimus. i. grām spūs sancti siue virtutē, quæ dant in sacramētis
 p̄ ministros ecclesiæ q̄ cooperte, vel apte symoniaci sunt. i. mē-
 taliter vel corporaliter. Ita q̄ à maiore vsq; ad minorē oēs aua-
 ritia studēt. Et sic totus mūdus positus ē in maligno & obstina-
 tiōe: q̄a nemo vult se emēdare, imo deteriores in peccatis effici
 unt. Et sic bene potest dici, q̄ ferrū. i. obstinatio peccati, p̄rāsiit
 aīam eius. i. cuiuslibet Ch̄riani mali. Sed illud ferrū hūiliabit per
 ignem, & per p̄cussione malleorū, & cito & breuissime erit iste
 ignis. i. p̄secutio in Ch̄rianitate. Quia deus q̄ dixit: Cum accepe-
 ro t̄ps, ego iustitias iudicabo, in breui excitabit irā sup̄ Ch̄ristia-
 nitatē ita validā, q̄ Ch̄riani si decimā partē intelligerēt, multū
 p̄ræ dolore mērerent, vt tñ coacte agnoscerēt creatorē, & ideo
 istis sic cōsideratis bñ possumus dicere q̄ statua. i. ecclesia descē-
 dit de capite aureo ad tibias ferreas, qđ ē t̄ps in quo sumus nūc.
 Vnde possumus dicere: Ecce hic. i. status spūalis, positus est in
 ruinā. Quia de capite aureo. i. de ardore charitatis: venit ad ti-
 bias ferreas. i. ad obstinationē in p̄ctis, nō se emendādo. Et qđ
 restat de statua, certe nō nisi pedes, quāz vna pars erat de ferro,
 altera de luto. Et illud erit t̄ps Antichristi, q̄ cū fuerit natus, gē-
 tes incipiēt esse de ferro. i. obstinati in peccatis plus q̄ dictū est,
 scz asperi, frigidi, duri, & implacabiles. O q̄ durū erit illud ferrū
 vltimæ partis statuæ Ecclesiæ. i. qñ Ch̄riani negabunt fidē, vt
 possint euadere tormēta corporalia. Et ista vltima pars bene erit
 t̄pe Antichristi, & erit de luto sicut vna pars statuæ: q̄a erūt gē-
 tes carnales. Nam nō seruabit lex matrimonij, nec gradus con-
 sanguinitatis, nec erūt ieiunia, nec abstinētiæ carniū. Sed erunt
 hoīes luxuriosi, & sine lege, gulosi, & sine abstinētia alicuius car-
 nalitatis, & erūt carnales totaliter sine tēperātia, auari & pōpo-
 si sine aliqua misericordia & humilitate, pigri & otiosi sine ali-
 qua diligentia suæ salutis. Et oēs Ch̄ristiani mali, erunt lutosi &
 ferrei. Et de isto t̄pe ita lutoso dicebat Dauid orādo, vt deus eri-

Cōtracle-
 ricos mas-
 xie recēlet
 abusum.

Hic. 6. 8.
 1. Johā. 5.

Psal. 74

T̄ps An-
 tichristi.

Psal. 68 peret eum de isto tēpore: Eripe me de luto, vt non infigar. Li-
 bera me ab his q̄ oderunt me, & de pfundis aquarū. Et erit tunc
 statua completa, cum de capite auri descēdit ad argentū, & gra-
 datim ad æs & ferrū, vsq; ad pedes ferreos & luteos, qđ est tem-
 pus Antichři. Et tūc bñ poterimus dicere: Ecce hic, id ē, status
 vitæ spūalis positus est in ruinam. Et tunc qđ restabit: Certe ni-
 hil, nisi qđ veniat lapis de monte missus sine manibus hominis, qđ
 percutiat statuæ pedes, & in fauillā deducat. Iste em̄ lapis est do-
 minus Iesus Christus, scđm qđ scriptum est: Petra aut̄ erat Chri-
 stus. Qui veniet à seipso, & alius homo non mittet: qā ipse super
 omnes est. Et pcutiet istā statuā. i. mundum per conflagratio-
 nem, & eum in fauillā reducet. Quia omne qđ elementatum est
 comburet in vno puncto, ita qđ non videbit ille mūdus nisi vna
 fauilla. Et sic ista prima pars nr̄i sermōis fuit moralis, ad cogno-
 scendum rōnabiliter finē mundi esse cito & breuissime, & iam
 vita spūalis sit in cauda sua. Ecce hic speculum morale primæ
 prophetiæ Danielis allegatæ. Sequit̄ secunda pars sermonis.
¶ Secundo, dico qđ scđa pphetia quæ est Danilis. 3. ostēdit no-
 bis ruinā Ecclesiasticæ dignitatis. Et hic aperiet mysteriū finis
 Ecclesiæ, vt qđ legit, intelligat. Et breuiter exponā quæ mihi de-
 clarata fuerunt sup̄ isto intellectu. Nā dicunt aliqui, qđ cito erit
 Antichřus manifestus in mūdo. Alij dicunt qđ nō, sed multū di-
 stat à nobis. Vñ ad habēdū notitiā de isto Antichřo, sciat vnus-
 quisq; qđ duo Antichři sunt futuri añ mūdi cōfractionē successi-
 ue, quorū vnus. i. primus erit Antichřus mixtus. Alius successor
 erit Antichřs purus. Antichřus mixtus veniet sub specie sancti-
 tatis, qđ vitā Chřianā mirabiliter ab extra tenebit, & in corde ha-
 bebit spm̄ malignū radicatū, qđ eum inspirabit sub specie boni,
 qui multa mala faciet ecclesiæ. Et iste nō acquiescet consilio ali-
 quorū, sed quæ videbunt sibi fienda per phas & nephas conabit̄
 facere ex instigatōe diabolica. Et multos reges & principes san-
 ctitate ficta decipiet, & ad maximū errorem & scandalum dedu-
 cet. Et etiā sapientissimos & doctissimos in lege errare faciet, &
 diabolus conabitur adimplere omnia cogitamina eius. Et spūs
 malignus dabit intelligere, qđ totum à deo ei eueniat, & etiā vi-
 ri in sanctitate famosi decipient per illum spm̄ malignum illius
 Antichři mixti. Et ut intelligatis clarius errorē illi⁹ maledi, secū-
 dum qđ mihi permissum est, verificabit̄ in ipso pphetia Danielis.
 Vbi recitat ipse Daniel in. 3. ca. qđ Nabuchodonosor rex fe-
 cit fieri vnā statuā aureā, quæ erat in altitudine cubitoꝝ sexa-

Vitā de/
 scribit an-
 tichristi
 mixti.

¶ Scđa pro-
 phetia.

ginta, & in latitudine cubitorum septē, & misit eum in capum ma-
 gnum, puincie Babylonis. Et postea fecit congregare oēs phi-
 losophos, astrologos, sapiētes, duces, comites, iudices, barones
 & principes, ut erigerent & publicarent idolum illud, & voluit
 quod sub pena mortis idolum illud adorarent vi vel gratis quando
 audirent sonum instrumentorum. Vnde oēs idolum adorauerunt
 vi vel gratis: aliqui gratis, & aliqui vi, hoc ex timore pœnæ. Et
 non fuerunt reperti nisi tres viri fideles, qui noluerunt adorare
 Idolum illud, scilicet Sydrac, Mysac, & Abdenago, qui malue-
 runt in clibanum poni ignis ardentis quam idolum illud adora-
 re. Et propter fidelitatem eorum erga suum creatorem angelus
 descendit, qui eos sic illæsos seruauit, quod capillus de capite eorum non
 periret. Et de hoc loquitur textus biblicæ secundum medullam præ-
 dicti capituli. Et ut bona gens clarius intelligatis, quæ dicunt sci-
 re debetis, quod Idolum Nabuchodonosor est Antichristus mixtus
 verificandus, & erit maius idolum quam fuerit aliquod à principio ec-
 clesiæ usque; nunc in dignitate papali, nec fiet postea in eadem di-
 gnitate usque; ad finem mundi, quia ille erit ultimus quantum ad
 dignitatem papalem. Non dico hic quod fiet papa, sed erige-
 tur illud Idolum contra verum Papam. Et ista erit quarta be-
 stia, quæ surget pessima de mari. Et cum videritis hæc fieri, cre-
 datis, quod breuissime mortuo eo manifestabitur Antichristus. *Deus an-
 tichristi.*
 purus, de quo capitulum quod sequitur, Danielis loquitur, ut di-
 cam inferius. Hic autem aperitur mysterium huius prophetiæ,
 seu figuræ. Nabuchodonosor interpretatur sedens in angustia agni-
 ta, vel sessio in agnitionem angustiarum. Etiam interpretatur pro-
 phetizans istius mundi signum. Et iste Nabuchodonosor erit
 vnus princeps magnus, qui in ultimis temporibus surget in ecclesia, &
 sedebit in indignatione, siue in angustia agnita. Qui Nabuchodo-
 nosor angustiat istum mundum tribulando corda hominum propter
 Idolum quod faciet. Sed erit agnita illa angustia quia illud idolum inter-
 ficiet deus mala morte, & tunc eius mors erit nota per totum mun-
 dum, & tunc erit clarificata malitia cordis sui, & corrupta sancti-
 tas simulata sua. Itē dico quod interpretatur prophetizans istius mundi
 signum. Nam iste prophetabit signum huius mundi. id est finem mundi. Et
 quod est illud signum quod nobis demonstrabit finem mundi, cer-
 te non possumus dicere, quod illud signum fuerit, quoniam sol tempore Iosue re-
 trocessit ad orientem, quia hoc non fuit signum finis huius mundi, sed *Iosue. 10.*
 victorie populi Israel contra Amalechitas. Nec possumus dicere
 quod signum illud fuerit, quoniam sol tempore Ezechie regis retrocessit decem li-
 4. Re. 20.

neas in horologio tēpli. Non em̄ illud fuit signū finis huius mū-
 di, sed sanctitatis Ezechie regis. Nā etiā diluuiū fuit signū finis
 huius mūdi: q̄a ibi fuerūt reseruata octo aīa, & mulieres ad mū-
 dum replendū. Nec alia multa signa, q̄ in planetis fuerūt mani-
 festata. Fuerūt finis huius mūdi signa, sed alicuius puincia, vel
 regni, vel regis, vel principis, subuersionis, vel destructiōis, vel
 perditōis, vel mortis, vel victoriæ, vel sanitatis, &c. Sed qd̄ erit
 signū huius, s. finis mūdi, certe, serps. Nā angelus lucifer bastar-
 dauit: qm̄ dimisit signū propriæ imaginis, qm̄ corruit humana
 natura tā corporaliter q̄ spūaliter, & tūc habuit suū finē. Quod
 si Adā nō peccasset, eiectus nō fuisset homo, ita q̄ serps ē finis
 hoīs & mundi, & fuit serps Idolū qd̄ Adā & Eua adorauerūt,
 quia crediderūt ei, & voluntatē dæmonis q̄ in eo habitabat, fe-
 cerūt, & voluntatē sui creatoris dereliqrūt, & idolatre fuerunt.
 Et sic Nabuchodonosor interpretat prophetizās mūdi huius,
 id ē, fidei signū, qui Nabuchodonosor signū fecit qd̄ totū figu-
 ra fuit, quæ qdem figura verificabit aī Antichrm̄ pur: quia sur-
 get magnus princeps q̄ seruiet in ecclesia, in dignitate papali, &
 iste princeps in signū, qd̄ ē vltimū idolū qd̄ faciet, & q̄ ipse erit
 Antichristus mixtus, bastardādo portabit serpentē figurā mū-
 di in ore habentē, tñ realiter nō erunt arma sua, sicut serps rea-
 liter non erat arma Luciferi, sed eius arma erat imago Trinita-
 tis aī p̄ctm̄, quā perdidit, ppter p̄ctm̄ superbiæ, qd̄ in ccelo cō-
 cepit, volēs se equiparare deo oīpotēti in potentia. Sic iste prin-
 cept bastardabit portando serpentē pro armis, non tñ realiter
 suis. Et prophetabit vt interpretatū est signū huius mundi ba-
 stardādo, q̄a serpentē portabit vt dixi: qd̄ nobis demonstrat rui-
 nā mundi & humanæ naturæ, q̄ finis debet esse p serpentē, in q̄
 diabolus mundū decepit. Et iste magnus princeps faciet idolū
 quia ipsemet faciet vnū malum papā contra verū papā, vt fecit
 Nabuchodonosor cōtra deū, & ponet illū in cāpo, puincia Ba-
 bylonis, i. cōfusiōis, q̄a nō erit nisi cōfusio, & cōgregabit oēs phi-
 losophos, & astrologos, sapientes, & duces, principes, & barō-
 nes vt erigāt idolū, nō vt eligāt, q̄a electus erit p eū. Sed erūt cō-
 gregatōes p̄dictæ vt erigāt, i. vt publicēt qd̄ factū ē p ipm̄ pri-
 cipē. Sicut fecit Nabuchodonosor, q̄ primo fecit statuā, & po-
 stea cōgregauit philosophos & astrologos, vt erigerēt & publi-
 carent qd̄ factū erat p eū, & cōmendabit cū publicatū fuerit ido-
 lum istud p totā ecclesiā, q̄ cū audierint sonū instrumentorū, i.
 p̄cones publicātes, q̄ adorēt eū, i. acceptent oēs eū sub p̄cena

Nota q̄
 scōz aliq̄s
 brūs Gl̄n
 cēt^o exp̄s
 se demon/
 strant ibi
 principem
 Dediola
 nēsiū, q̄ ad
 lram̄ i cly/
 peo por/
 rat serpen-
 tē deuorā-
 tē hoīem,
 z hoc non
 vt arma
 sua, q̄ nō
 est nat^o ad
 hoc, s. vt
 irusius, vt
 adoptat^o.

mortis. Vñ oēs Chriſtiani vi vel gratis adorabunt eū. Exceptis
Sydrac, Myſac, & Abdenago. ¶ Et hic oriūtur duæ q̄ſtiōes, quarū
prima eſt, q̄ aliqui voluerūt dicere, qđ hoc cōpletū fuit in idolo,
qđ factū fuit Pyſis: q̄a oēs gētes Chriſianitatis adorauerūt eū, ex-
cepti iuxta interptationē Sydrac, i. regnū Caſtellę, q̄ decori ho-
mines ſunt: & Myſac, i. regnum Scocię, q̄ riſu lætiſſime ſunt: &
Abdenago, i. regnū Arogonū, q̄ tacētes ſunt, & non hylares fa-
cie, imo vident gētes iratę, vt illi q̄ iniquitatē detinēt in corde
ſuo, & nō audēt manifeſtare eā, ſed preſſi prę triftitia tacēt. Quę
quidē regna nō adorauerunt idolū Pyſis factū. Dico q̄ nō intel-
ligo de eo, q̄a nō fuit p̄cena mortis fulminata his q̄ nō adoraue-
rūt eū, ſicut fiet i illo de Nabuchodonofor fiēdo añ. Antichriſtū
purę. Secūda q̄ſtiō eſt, nā multi dicūt, q̄ figura illa ē de Antichri-
ſto puro, q̄ erit maledictū idolū: q̄a faciet ſe adorari tanq̄ deū.
Dico q̄ figura nō intelligit de Antichriſto puro, ideo q̄a ille nō
habebit hoīem factorē, nec hoīes erectores vt idolū Nabucho-
donofor, qđ habuit ip̄m Nabuchodonofor, & ab ipſo cōgrega-
tos erectores, vt p̄dictū eſt. Nā ipſe Antichriſtus purus ex inſtiga-
tione diabolica ſe ip̄m faciet adorari tanq̄ deū: q̄a ſic erit terribi-
lis in cōſpectu oīm, q̄ oēs principes huius mūdi vidēdo eū, vel
audiendo eius famā, dabūt ſibi obedientiā, & ei ſe ſubſcient. Nā
cū manifeſtabit, nō habebit hoīem in mundo maiorē ſe, à quo
indigeat fieri monarcha. Sed p̄pter p̄ctā populi deus p̄mittet,
vt habeat poteſtatē ſup oēs principes mundi q̄ tūc erunt. Ergo
nō intelligo de Antichriſto puro. Scđo, q̄a ſicut idolū Nabucho-
donofor habuit ip̄m Nabuchodonofor factorē, & ipſos cōgre-
gatos erectores. Ita habebit iſtud idolū vltimo fiendū añ Anti-
chriſtū purę factorē Nabuchodonofor, i. ip̄m magnū principē
portitorē ſignū huius mūdi, i. ſerpentē, p̄ armis, & erectores, i.
publicatores illos cōgregatos in cāpo Babylonis, i. cōfuſionis.
Quia deus interficiēs eos ambos, mūdus remanebit plus confu-
ſus & verecūdatus q̄ de illo Pyſis. Et q̄ poſtea ambulauerūt in
cōfuſione illorū ſapientū, q̄ eū elegerāt, & iſtud idolū erit in alti-
tudine ſexaginta cubitorū, id ē, ſexaginta p̄latoz, q̄ habebūt eū
papā vi uel gratis. Et aliqui ignorātes decipient ſanctitate extrin-
ſeca iſtius Antichriſti mixti, & erit idolū in latitudine ſeptē cu-
bitorū, i. ſeptē poteſtatū, uel ſeptē principū, q̄ dñabunt quaſi to-
ti eccleſię, q̄ dabūt ei obedientiā, & erūt p̄ eo cōtra vērę papā,
& ſi nō eſſet alius papā cōtra eū, nō fieret p̄cena mortis nolenti-
bus ſibi obedire, Quia vbi eſt vnus papā, credētia Chriſianitatis

vna est, & sic non est necessaria pœna mortis. Sed erit contra il-
 lud idolū alius Papa, q̄ verus erit, in quē gentes in fine credent.
 Et ad subtrahendū gentes ab obediētia veri papę, fiēt tres sub-
 tractiōes, quę importabunt pœnā mortis oībus nolentibus il-
 lud idolū adorare. Quę prima subtractiō fiet ad intra. i. in cor
 Scđa ad extra. s. ad corpus. Tertia, ad vitā. s. ad temporalia. Pri-
 mo iēm subtrahentī corda à vero Papa, propter timorem. Secū-
 do, corpora, propter terrorē. Tercio, tpalia, propter amorem.
 Sed de his tpalibus nō gaudebunt à multo tpe, & isti erūt eccle-
 siastici, quos postea depredabunt, vt inferius dicā. Et finalr de
 tota Chřianitate nō restabunt ad adorādū illud idolū ppter p-
 secutiōes & tormēta, quę à sex principibus fiēt, & septimus erit
 Nabuchodonosor, q̄ sedebit, & alij executionē facient in eccle-
 sia, primo contra p̄latos; secundo, cōtra religiosos & sacerdotes,
 tertio, contra laicos, qui tres status interpretantur per Sydrac,
 Mysac, & Abdenago, q̄ nō adorabunt idolū, q̄ significant tres
 natōes personarū scđm interpretationū istorū triū viroz, q̄ cō-
 tradixerunt idolo Nabuchodonosor, vt superius dictū est. Nā
 Sydrac, interpretat decorus, & isti sunt perfecti religiosi, q̄ erūt
 illuminati à deo cognoscere veritatē ecclesię: q̄a aut p vero pa-
 pa nō morient, aut pro eo ad deserta fugient, vbi erunt latitātes
 per tres annos & plus, s; nō cōplebunt quartū annū. Itē Mysac
 interpretat risus de gaudio, & isti erunt quos permittet deus pu-
 gnare cum gaudio & veritate, & lætitia pro ecclesia cōtra illud
 idolū, & mortē magis sibi eligent cum lætitia, q̄ vitā cum tristi-
 tia. Itē Abdenago interpretat seruus tacens, & isti erunt ignorā-
 tes bonū & malum, & innocentes, mulieres, & multi alij, q̄ erro-
 rem istum ignorabunt. Cum qbus verus Papa dispensabit, & si
 non dispensabit, ignorātia dispensabit sibiipsis. Etiā illi q̄ erro-
 rem illum intelligerent, potius mortē eligerent q̄ errorem su-
 stinere, & tales erunt tacentes. Etiā aliqui fugient ad deserta in
 extremis partibus, vbi non exiet Nabuchodonosor, sed ita ta-
 centes erūt in magna miseria in heremis. Etiā aliqui sacerdotes
 & religiosi in habitu dissimulato in desertis cōrt celebrātes q̄ nō
 portabant coronā, nec habitum sacerdotale, nec monstrabunt
 se s̄as scire, nec tenebunt capellas nec oratoria, nec altaria, sed
 de mane celebrabunt illis qui erunt dispensati. Quia verus Pa-
 pa dispensabit cum eis, vt possint in desertis celebrare, vt per il-
 lam prophetiā quę loquit de ista dispensatione probabo, & ce-
 lebrata missa occultabūt calicē, & alia vestimenta, q̄ pertinent

Persecu-
 tio bonorū
 acerba.

ad celebrandum. Ita q̄ nullus poterit aliquibus indicijis habere
notitiā q̄ sint sacerdotes, & isti erunt serui tacentes, & multi alij
dispensati inter schismaticos in diuinis. Tunc serui tacentes
erunt illi q̄ per angelum eis delegatum erunt liberati à flamma
ignis infernalis. Vt isti tres viri nominati liberati sunt à forno
Nabuchodonosor. Et tunc Christiani cum viderint hæc fieri,
bene poterunt diceret verba thematis. Ecce positus est hic, sc̄z
status dignitatis ecclesie, in ruinā. Sed tamē deus uon deseret ec-
clesiam, sc̄z verum Papam, quia nauicula poterit periclitari, sed
non mergi, & ille vanus intronizandus erit cū illo principe ma-
iori vnus voluntatis. Et redditus ecclesie ita subripiunt, q̄ nō
remanebit beneficiatus q̄ non sit spoliatus à beneficio. Et hoc
sustinebit deus propter purgare filios Leui à sua malicia, de qua
gratis se purificare noluerunt. Et ad hortādum quæ dixi: Ape-
riam duas prophetias Ezechielis, in quibus totum factum ec-
clesie contineat. Nam legimus Ezechielis. 8. cap. quomodo de-
demōrat illud idolū fiendū in ecclesia dei, in fine mundi, contra
vex vicariū suum per idololatrias, qui propter honores & diui-
tias & dignitates consueuerunt quotidie facere vnum papā, &
beneplacentem eis. Et isti facient finaliter vnum maiorem q̄
unquā fuit, nec fiet postea. Quia ab aquilone pādet omne ma-
lum. A quo veniet idolum illud, id est, ex parte Romanorū, vt
patet in supradicto cap̄lo. Propter quod ira dei descendet sup
ecclesiā ita acriter, q̄ orōnes sanctorū plus prouocabunt deum
ad irā quā ad misericordiā, vt patet in fine cap̄li ipsius, vbi di-
cit: Cum eleuauerint ad me voces magnas, non exaudiam eos.
Ita quod sancti qui erunt in mundo isto vnā guttā iræ dei mi-
tigare non poterunt, donec purificatum fuerit sanctuarium, vt
patet in cap̄lo sequenti Ezechielis: vbi dicit, quod deus clama-
uit in auribus voce magna, dicens: Appropinquauerunt visita-
tores vr̄bis, & vnusquisq; vox interfectionis in manu sua. Et di-
cit Ezechiel, quod vidit venire sex viros a parte aquilonis, id ē,
Almaniarū, &c. qui omnes portabunt in manu sua interitus. Et
dicit, quod in medio eorū vidit vnum hominē indutum lineis,
qui ad renes portabat atramentariū, id ē ad corrigiā, & dixit, q̄
dixit deus illi induto lineis, vt transiret per ciuitatem, & signum
Thau signaret in frontibus omnium gementiū & flentium, ri-
dentes & tripudiantes minime signaret. Et illos sex viros per ci-
uitatem interficere oēs quoscūq; inuenerunt sine signo Thau.
Et dixit dñs illis viris. A sanctuario meo incipite. Bona gens.

Consolatio
magis
na.

Purgatio
clericorū.

Exauditus
horribile.

Tribulatōes quas mittet dñs in mundo, in fine mundi, in tēpo-
re Antichristi. Nā isti sex viri armati psequētes ciuitatē, id est,
Chřianitatē erunt sex principes, q dñabunt quasi toti Chřiani-
rati, q erūt obediētes Antichristo mixto. Scđm tñ vt dictū est
superius, vbi feci mentionē de septē, qñ dixi q statua erat in la-
titudine septē cubitoꝝ. Sed qā vnus eoꝝ erit sup oēs, cui illi sex
obediēt, vt dictū est superius. Hic nō fit mentio nisi de sex viris,
qui destruēt ciuitates interficiēdo nō signatos signo Thau, Qui

Attēdāt
clerici

incipiēt pño à sanctuario dei, i. ab ecclesiasticis. Nō q interfici
ent oēs corporaliter, sed aliquos spūaliter. O si scirēt ecclesiasti-
ci q rōne pmittet eos deus tunc psequi: quia ppter pētā eoꝝ,
credo q cibus eoꝝ esset fel cū vino mixtū. Nā qñ ecclesiā pu-
rificari debeāt per Antichřm mixtū, ostendit dñs cū Apostolis
dixit in psona totius ecclesiā Mat. 5. Vos estis sal terrā, qđ si sal
euanuerit in quo saliet, ad nihilū valet vltra, nisi vt mittat foras
& cōculcet ab hoibus. Nā istud sal condiēs amaritudinē, & con-
seruās necessaria, est doctřia ecclesiasticōꝝ, q per vitā & doctři-
nā conseruāt aīas populi in virtutibus, & cum istud sal euanue-
rit, i. doctřina & vita ecclesiasticōꝝ ad nihilū redacta fuerit, vt
patet supius (q pl⁹ facti sunt laqueū aīāꝝ & lupi rapaces, q pasto-
res seruātes greges) ad nihilū valet vltra, nisi vt mittat foras, i. à
beneficijs, honoribus, diuitijs, & dignitatibus ecclesiasticis, p su-
pradictos principes, & cōculcet ab hoibus raptoribus, q cōcul-

Reforma-
tionis mo-
dus.

Tribula-
tio ecclesi-
asticorum

cabūt ita terribiliter clerum si essent infideles & rapidi. Et laici
ita indignati erūt cōtra ipsos, q sacrificiū deo se facere reputa-
bunt de eis, & hoc q dico malis, erit purgatio vitiorum, & bo-
nis augmētatio virtutū. ¶ Sed hic orit̃ quāstio; An deus hāc tri-
bulationē permittat tñ euenire ppter pētā clericōꝝ. Dico q
non, immo dico q etiā ppter pētā populi, & vt intelligatis ex-
emplū, dabo vobis: Vna ciuitas est bene murata, & habet circū-
quaq; tures, p defensiōe ipsius, sed ciues efficiunt rebelles cōtra
regē suū. Vnde rex obsidet ciuitatē, & ponit bōbardas, & alia ar-
tificia ad capiendū eā. Dicatis mihi, ubi incipiet rex pcutere cū
bombardis, ad populū, uel ad mūrē, uel ad tures: certe ad mūrē
& tures. Sed diceres qđ offenderūt muri & tures, q sic debeāt
corruere. Certe qā ptegūt populū rebellē cōtra regē suū. Ideo
ut faciat iustitiā de populo suo, primo destruet muros & tur-
res. Ita deus vult facere de populo suo huius mundi ppter pētā
sua, ut dixi supius, & tñ nemo vult corrigere uitā suā. Ideo dñs
Iesus uolēs inuadere istā ciuitatē, & de eā facere iustitiā p Anti-

christū & cōfractionē in die iudicij. Vult primo murū & turres
 istius ciuitatis, q̄ sunt ecclesiæ bōbardare. Nā sunt muri ad custo-
 diendū istā ciuitatē p doctrinā & bona exempla. De q̄ muro di-
 cebat propheta. Muro tuo inexpugnabili circūcinge nos deus,
 & armis tuæ potētiæ ptege nos semp. Itē sunt turres ad p̄lian-
 dū cōtra inimicos ad defensionē ciuitatis p sacramēta ecclesiasti-
 ca, & per p̄dicatōes. De q̄bus turribus dicebat Psalmista. Fiar pax Psalm. 122
 in virtute tua, & abundātia in turribus tuis. i. ecclesia. Cū mūdus
 sit rebellis cōtra deū suū, ipse vult iuadere istā ciuitatē ad iustitias
 faciēdas p tribulatōes finis mūdi. Sed prio vult bōbardare murū
 & turres. i. ecclesiā. Ideo dixi superius, q̄ dñs dixit illis sex viris,
 q̄ prio īcipiāt à sanctuario suo. i. ecclesia. Et hoc, ppter culpā po-
 puli, q̄a populus est etiā causa q̄ religiosi & clerici & p̄lati sunt mā-
 li. Nā dñi tpales cēperūt sibi viurpare redditus ecclesiæ ppter ho-
 nores, & vanitates & avaritiā, & īsurgere cōtra clericos, & eccle-
 sia cōtra dños tpales p sniām excōicatōis, & ita paulatiue populus
 fuit cā q̄ clerus effectus est malus. Ideo illa p̄secutio quæ veniet
 eis ppter p̄ctā populi, erit eis purificatio vitiōz, & augmentatio
 virtutū, vt p̄secutio īnocentū q̄ venit ppter p̄ctā parentū, q̄ pec-
 cauerūt in filiū dei, qñ noluerūt recipere matrē, quæ venit de Na-
 zareth ad terrā Bethleēm. Ideo p̄misit deus vt ipsi punirent in filiis.
 S; illa punitio fuit ī p̄cā parētibus, & ipsis īnocētibus copalis do-
 lor, sed gloria aīabūs. Ita p̄secutio clericorū erit in p̄cā p̄p̄o, q̄
 nō audient missas, nec doctrinas sp̄uales, nec recipiēt sacra ppter
 p̄ctā eorū. Et clericis erit dolor & gemitus, sed eorū aīabus ho-
 nor & gloria si patienter sustinuerint, & seipsos accusauerit corā
 deo. ¶ Seq̄tur videre q̄s est ille vir, q̄ est īdutus lineis, portās atra-
 mentariū circa renes. i. ad corrigiā currēs p ciuitatē, signās signo
 Thau oēs gemētes & flētes. Nā vir iste erit verus papa, q̄ p̄seque-
 tur p Antichrīm mixtū. Qui erit īdutus lineis. i. albedine duobus
 modis, primo mō p antiq̄tatē, q̄a antiquus erit ille verus papa, q̄a
 nō habebit capillū, q̄ nō fit albus. Itē q̄a habebit castitatē, q̄a vir-
 go erit, nā color albus cōparat castitati. Ita q̄ p antiq̄tatē & casti-
 tatē indutus erit lineis. i. albedine, & iste portabit erga renes atra-
 mentariū, nā illud atramentariū significat p̄tātē ecclesiasticā, quā
 portabit iste papa, & nō alius ipso viuēte ad renes. i. ad consciām,
 quia īdubitātē sciet se esse verū papā. Et vt itelligatis quō scripto-
 riū significat p̄tātē ecclesiasticā, debetis scire, q̄ in scriptorio q̄tuor
 habent, s. incaustoriū, in q̄ est tincta, q̄ sunt duo, s. tinctoriū, & ip̄a

In iustitia
 seculariū
 cā clericorū
 rū malitię

De condi-
 tōibus ve-
 ri pape, et
 p̄tate eius

tincta. Et sic sex sunt q̄ ducūt oēs ad sex ordīes sanctorū paradī
si. Nā primo in scrinio siue in pēnalogio est locus forcipū, qui-
bus diuidit papyrus, & alia q̄ sunt multa. Quæ significant ptātē
absoluēdi aīas à ptāte inferni per plenariā indulgentiā à pēna
& à culpa. Itē cōdemnādi & priuādi aīas à gloria paradisi per
sniam excōicatōis. Itē ibi est locus moderatorij ad moderādum
calamos, & ad rodendū falsum & malū. Iste cultellus demōstrat
ptātē ecclesiasticā ad absoluēdū in casibus. Nā pētōr cū peccat,
pētīm statim vt cōmissum ē, scribit in libro p̄sciā dei, vñ in Psal
mo: Impfectū meū videt oculi tui, & in libro tuo oēs scribent.
Sed statī qñ pētōr cōfiteſ, cōfessor absoluit eū, & cultellus abso-
lutōis abrodit pētīm de libro p̄sciā dei. i. emēdat falsū, p̄ iūctio
nē poenīæ & emēdatōnē vitę. Itē ibi est locus pūctorij vel pō-
zoni ad pforandū chartas, & ad ligandū quaternos in vno li-
bro. Iste pōzonus demōstrat nobis ptātē ecclesiasticā dādi in-
dulgētias, vel distribuēdi thesaurū ecclesię, q̄ indulgētię pforāt
purgatoriū, & aīas ligāt in quaternis ordinū angelorū, in vno li-
bro in gloria paradisi. Itē ibi ē locus calamorū, p̄ scribēdis libris
Calamus iste demōstrat ptātem faciēdi directē veros sacerdo-
tes, q̄ libros scire debēt, & docere populum. Itē ibi est tinctori-
um, & hoc demōstrat ptātem ecclesiasticā directā in dādo be-
neficia & plātōes, in q̄bus plati & rectores & beneficiati intin-
gunt, i. pascunt & vestiunt. Et oīa ista portabit iste vir albus ad
renes, & non alius, q̄a est verus papa, q̄ persequet, & signabit fi-
gno Thau oēs gemētes & flētes. i. signo crucis in aīa cuiuslibet
Chřiani. Dispēſando gemēti & flēti tribulatōes ecclesię, q̄ ipse
verus papa vteſ dulcedine misericordię, dispensando supradic-
tis, imitantibus tñ Sydrac, Mysac, Abdenago, qñ videbit illos
sex viros. i. principes psequi Ecclesiā, & oēs illoꝝ aīas q̄ erunt
dispēſati erunt extra ptātem illoꝝ principū ecclesiā persequē-
tiū. Et cū videritis hęc fieri, bene poteritis dicere: Ecce positus
est hic. i. status dignitatis Ecclesię in ruinā. Sed iste papa albus
videbit mortē Antichři mixti & idoli, q̄a finita psecutōe ad de-
um clamabit condolēdo de tāto malo permisso in ecclesia. Qui
castigati, ita debiles, ita fatigati, ita mortificati, & ita semiuiui
erunt, q̄ vix spm̄ vitę habebūt, & tūc cognoscēt suū creatorē,
& eū amabunt, & ei seruiēt puro corde, & casto corpore, & non
habebūt plura beneficia, sed tñ victū & vestitū. O quō tūc plo-
rabunt decimas perditas, quas non dederūt amore dei propter
auaritias suas, Ecce scđa, pphetia declarata, q̄ tractat de ruina ec

eclesiastice dignitatis. Quā cū uideritis fieri, poteritis cognosce-
re q̄ finis mūdi cito erit & breuissime. Et hæc aduertat q̄ habet
sciētīā intelligēdi, q̄a nō cōputo tps, nec nomino principem, nec
idolū, nec uerū papā. Sed q̄ habet aures audiēdi audiat, & cōfide-
ret solū autoritates. Quia iste credit q̄ mādāt scribere Antichrīm
mixtū eē natū. Ideo q̄a ut superius declarauī, dixi totū uni & de
mōstrauī in spū. Anuo dñi millesimo q̄drigētesimo decimo sex-
to, uicesimo octaua mēsis septēbris, facta sua oratōe i spū suo ui-
dit terna uice illos septē pricipes cū illo malo papa, ingredienti-
es unā magnā ciuitatē, egando cū multa familia. Et uidit quō ille
mal⁹ papa psequēbat ecclesiasticos. Itē i eodē anno q̄si in fine an-
ni uidit una uice i spū suo somniādo fctā orōe, & petēdo cotidie
sentire tribulatōes ecclesiæ, uidit duas mulieres habentes armas
pulcherrimas in specie armorū in q̄dā ciuitate, uidelicet i palacio
uno magno sup singulos eqs, tenētes singulas lāceas in manibus
suis, & pugnātes ubi populus cōcurrebat, in qua uisiōe intellexit
iste prælum & quæ erit inter uerum papā & idolū fiendum in il-
lo tempore, postea uidit in sequenti nocte, q̄ cū esset festū, & po-
pulus in ecclesia congregari deberet, ipse missam erat celebratu-
rus, q̄ cum missam celebraturus ecclesiam intrare uellet, uidit to-
tum populum extra ecclesiam cōgregatum taliter q̄ uix poterat
homo trāsire, & in ecclesia erant modici, unde pro uno q̄ erat in
ecclesia erant mille extra, & qui foris erant nō intrabant, & q̄ in-
tus erāt nō exhibant. Deinde accessit ad missam, & cum petijt ho-
stiam, non fuit in ecclesia reperta nisi una quæ erat clara ut specu-
lum & integra. Et cū processisset ad missam & obtulisset hostiam
& calicē deo, & deposuisset hostiā sup corporale, saltauerunt tres
mulieres super altare, quæ inceperunt tripudiare in simul. Vnde
sacerdos stupefactus cepit minari mulieribus illis, ne dedecustan-
tum facerent deo super altare, & specialiter dum missa celebrare-
tur, quæ non timētes perseuerabāt. Vnde una illarum posuit ma-
num ad corporale, & cœpit illud inuoluere contemnendo sacri-
ficium. Deinde accepit hostiam iam oblatam deo, & fregit, & la-
cerauit. Vnde sacerdos iratus ita indutus casula, accessit ad ostiū
Ecclesiæ, ubi populus erat extra, & cœpit clamare: Iustitia, Iusti-
tia, Iustitia domine Deus omnipotens contra rectores huius po-
puli. Si non fecerint iustitiam de his quæ dicam. Vnde recto-
res dixerunt: Quid habetis? Qui respondit: Noueritis, quod cum
celebrarem, uenerunt tres mulieres iuuenes, quæ super altare ta-
lia fecerūt tripudia, uenerūt & inuoluerūt corporalia, & fregerūt

Uiso ho-
renda.

hostiā cum qua celebrabā. Tunc rectores intrauerūt ecclesiā,
 q̄rentes illas mulieres, & nō inueniūt nisi vnā, quæ stabat in ter-
 ra tota humiliata ad angulū altaris, ad modū vnus mulieris orā-
 tis, & alię duę euauerūt. Et dixerūt rectores: Vbi sunt duę alię
 quæ dixit, recesserūt de ecclesia, & nō remāsit, nisi ista sola, & il-
 li soli mulieri nihil dixerūt: vñ cū dictus sacerdos vellet, p̄cede-
 re ad missam, petijt hostiā, & fecerūt sibi portari quinq; hostias
 quæ erāt oēs p̄foratæ, ita q̄ nulla poterat cōsecrari. Et cū sacer-
 dos staret in tristitia, q̄a nō poterat offerre sacrificiū, venit qdā
 sacerdos, q̄ dixit, habeo hostiā paruā ad modū vnus denarij, cō-
 secratis illā, & leuitis populo vnā istā: nō cōsecratā, q̄a fractu-
 ras nō videbūt. Rēdit sacerdos q̄ celebrabat missam. Absit tātus
 error à me, vt idololatrare faciā populū, & sic cessauit sacrificiū
 publicū. Hoc mysteriū volo ad p̄sens apire, q̄a sp̄uales per grām
 dei ista loquēdo intelligēt, q̄a important gemitū & ploratum.
 Tamē beati erūt q̄ recesserūt à mulieribus duabus p̄ renūtiatio-
 nem de altercatōe altaris. De tertia quæ in ecclesia remāsit, cum
 qua conabat, & ipsi conabunt mori. Aliud declarare nolo, quia
 intelligi p̄t. Et cū videritis hæc fieri, poteritis dicere verba the-
 matis. Ecce hic, i. status ecclesiasticæ dignitatis, positus ē in rui-
 nam. Et tūc nō restat, nisi q̄ p̄phetia quæ seq̄tur, cōpleat, quæ
 dicit. Cūctos viuētes, &c. Non dicit, sup̄ solē, p̄pter afflictionē
 mētis in gloria, sed sub sole, p̄pter afflictionē mētis in terra. No-
 ta cū adolescēte sc̄do q̄ surgat, &c. Lætabunt in ecclesia, Eccle-
 siastes. 4. vbi dicit, quod vidit omnes q̄ ambulabāt sub sole cum
 adolescente, & intelligi sc̄dm̄ doctores de Antichrō puro. Sed
 primus adolescēs apud aliq̄s doctores intelligit Antichr̄sus mi-
 xtus, q̄ mundū decipiet p̄ sanctitatē apparentē, vt sibi dignita-
 tes & diuitias & hm̄oi acq̄rat. Alius decipiet mundū dignitates
 & diuitias monstrādo, & iste demonstrat in p̄phetia Danielis q̄
 sequit illā de Nabuchodonosor. Nā demonstrat nobis ruinā fi-
 dei catholicæ. ¶ Deinde dicit Danielis. 4. q̄ Nabuchodonosor
 vidit arborē, cuius cacumen tāgebat coelos, & rami eius p̄ totū
 mundū extēsi erāt, & erat plena folijs & fructibus, in cuius ra-
 mis aues delectabant. Deinde vidit venire sanctū de cēlo, q̄ clā-
 mauit: Succidite arborē, sed nō ex toto vt remaneāt radices sup̄
 terrā, & clamauit auibus & bestijs, vt q̄ volebāt recedere de ar-
 bore, recederēt. Bona gēs, Arbor ista Antichr̄sus ē purus q̄ per il-
 lusionē & dona & tormēta carnalitatis, Ch̄rianos de cēlo ca-
 dere faciet, i. de fide catholica, q̄ dat gloriā aīabus. Rami extēsi

Notate
 mysteria.

Imor/
 talē deum

Tertia, p̄
 phetia.

per totum mundū, monarchia erit sua per totū mundū domi-
 nās. Folia. i. pōpositates. Fruct⁹ .i. diuitiæ & pōpositates. Aues. i.
 vani hoīes, pōposi, superbi, auari, & gulosi, q̄ adhærebunt ei be-
 stiæ sub vmbra arboris. i. luxuriosi, otiosi, & vani, obediētes ei.
 Sāctus de cœlo clamās, succidite arborē, & remaneāt radices in
 terra, sanctus Michael erit, q̄ ignē de cœlo portabit, & iterficiet
 ip̄m Antichr̄m p̄p̄, & q̄ cū eo erūt, & liberabit eos de terra, sed
 radices in terra manebūt, q̄a Antichr̄i & aīa suor̄ cōdemnabū-
 tur. Aues & bestiæ q̄ recedēt ab arbore erūt p̄ctōres supradicti,
 qui in illis modicis diebus q̄bus mūdus durabit, relinquent vitia
 Antichr̄i, & dignitates, & honores, & carnalitates, & agēt pœ-
 nitentiā, & itē misericordia dei seruabit eos. Tñ de Ch̄rianis
 pauci erūt, q̄ conuertent̄. Quia īpossibile est q̄ semel grām spūs
 sancti perdidit, q̄ eā amplius recuperare valeat, & hoc de rege-
 neratis intelligit. O q̄m in fide catholica tūc pauci firmiter se te-
 nebunt. Certe cū videritis ista fieri, bene poteritis dicere. Ec-
 ce positus est hic, id ē, status fidei catholicę in ruinā, Et tunc nō
 erit dubitatio de fine mundi. Rogemus, &c.

F I N I S .

EPISTOLA BEATI VINCENTI tij confessoris, & doctoris ordinis prædicatoꝝ, de Anti- christo & fine mundi ad Benedictū Papā. XIII.

Incentius seruus inutilis, ordinis fratrum prædicatoꝝ
 altissimo dño n̄ro Papæ, totū & vniuersā quę agit &
 docet ad pedū vestigia beatoꝝ. Apostolus Paulus
 post piæ prædicatōis euāgelicę, īmo & legationis
 Apostolicę à latere Ch̄ri sibi cōmissæ plurimis annis. Tandē se
 cundū reuelationē accedēs Hierosolymā contulit Petro, & alijs
 euāgelij quod p̄dicabat in gētibus, ne forte in vanum curreret
 aut cucurrisset, vt ip̄semet recitat ad Galatas. i. ca. Apostoli etiā
 oēs à p̄dicatōe ad quā diuinitus missi fuerāt, & quā diligēter ex-
 ercuerāt, reuerſi cōueniētes ad Ch̄m, dixerūt ei oīa q̄ egerāt &
 docuerāt, vt habet Mat. 6. ca. Sāctitati igīt vestrę q̄ vicē Ch̄ri
 gerit, ac sedē Petri tenet in terris. Presenti scriptura refero ea q̄
 p̄ mundū diuti⁹ p̄dicaui singulariter de fine mundi, & tpe Anti-
 ch̄ri, maxime cū eadē facultas hoc iubeat. De tēpore siquidē An-
 tich̄ri & fine mūdi ego assueui declarare q̄tuor q̄stiones in ser-
 monibus meis, quarū prima est hæc: Vtrū tps Antich̄ri & finis
 mūdi in eodē coincidāt temporalr̄, Et r̄ndet q̄ sic. Ratio huius

Gala. 1

Prima q̄
 sto.

patet propter dominationem seu breuitatem duratōis mundi post mortē Antichristi. Qm̄ per sacrā scripturā non inuenio tēpus maioris dñationis huius mundi post mortē Antichri, q̄ quadraginta quinq; dieꝝ. Quos scđm doctores sanctos Deus dabit ad pœniam his q̄ per Antichr̄m fuerunt seducti, & hoc ha-

Danie. 12. beſ Danielis. 12. cap. vbi sic dicit: A tpe quo fuerit ablatū iuge sacrificiū, & posita fuerit abominatio in desolationē dies mille ducenti nonaginta. Beatus q̄ expectat & puenit ad dies mille trecentos triginta quinq;. Modo scđm glosas & postillas doctoz primus numerus. s. mille ducentoz nonaginta dieꝝ, q̄ continet tres annos cum dimidio, est tēpus regni seu monarchiæ Antichri. Cui numero addunt in scđo numero quadraginta quinq;, vt manifeste numerati sunt, & apparēt isti quadraginta qnq; dies itelligi p̄ doctores de tpe quo mūdus durabit post mortē Antichri. Aliq̄ dubitāt dupliciter, primo vertūt in dubium: vtrū illi q̄draginta qnq; dies debeāt itelligi ex diebus vsualibus, an p̄ diebus annualibus, sicut aliqñ in sacra scriptura dies sumit p̄ vno anno. Sed videt̄ mihi, q̄ nō oportet in hoc dubitari. Nā cū tps monarchiæ Antichri, & tps dñatōis mundi post mortē eius cōprehēdant̄ simul in eoz numero mille trecetoz triginta qnq; dieꝝ, vt dictū ē, nō videt̄ verisile, q̄ eiusdē nūeri vna pars. s. cētum viginti nouē dieꝝ sumat̄ pro diebus vsualibus, & alia pars scz q̄draginta qnq; pro diebus annualibus. Itē, q̄a textus sacræ scripturæ manifeste innuit, q̄ post mortē Antichri non erit annus. Sed ipse Antichr̄us (alias vocatus Goth) in vltimo annoꝝ mūdi adhuc viuet. Dicit em̄ textus Ezechielis. 38. ca. Et factus ē sermo dñi ad me dicēs: Fili hoīs pone faciē tuā cōtra Agoth, & infra: Inde nouissime annoꝝ venies ad terrā, q̄ fuerat a gladio scz ad ecclesiā militantē. Patet ergo ex textu Ezechielis pphete q̄ post mortē Antichri nō erunt anni, sed ipse Antichr̄us erit in

Ezech. 38 fine oīm annoꝝ mundi. Nec obstat qđ dicit Ezechie. 39. cap. q̄ post mortē ipsius goth succēdēt igne arma exercitus septē ānis & sepeliēt eos septē mēsibus. Iste em̄ septenarius nūerus annoꝝ & septē mensū ppetuā dñationē inferni designat ad lram secundū oēs postillas & glosas. Scđo ponunt in dubiū: Vtrū plures dies vsuales duratōis huius mūdi debeāt esse post mortem Antichri q̄ quadragintaquinq;. Propter hoc qđ textus non negat hoc expresse. Rñdeo, q̄ cū textus sacræ scripturæ nō ponat nisi q̄draginta qnq; dies. Hoc determinare, eēt diuinare, & absq; rōne cogitare plures dies futuros post mortē Antichri q̄ qua-

dragintaquinq; Et si dicat, q in tā paruo tpe nō poterit publi-
 cari p totū mundū Antichri interitus, vt gētes possint cōuerti
 & pēniteri. Rūdent aliq q ille numerus qdraginta qnq; est in-
 cipiendus à tpe mortis Antichri diuulgati. Tūc em̄ res dicit fie-
 ri cū innotescit. Alijs aut̄ videt, q deus talē numeꝝ dieꝝ taxa-
 bit ad pēnitendū p angelos, aut p aliqd signū terribile toti mū-
 do notoriū, vel alias scdm ordinē suæ puidētix Antichri mor-
 tem & cōdemnationem vniuersis gētibus subito demōstrabit.
 ¶ Scda cōclusio est, qñ añ natiuitatē Antichri illud tps fuit om̄i-
 bus hoībus icognitū & absconditū gñaliter. Ista cōclusio pbat p
 duos textus sacræ scripturæ. Primus textus habet Mat. 24. vbi Dat. 24
 discipulis petētibus à Christo, dic nobis qñ hæc erūt, & qd̄ est
 signū aduētus tui & consummatōis seculi eodē capi. respondit:
 De die illa vel hora nemo scit, neq; angeli celoꝝ. Scdus textus
 habet Actū. 1. ca. vbi discipulis iteꝝ quæretibus de eodē, & di- Actū. 1.
 cētibus. Dñe si in tpe hoc restitues regnū Israhel. Respōdit ipse
 Chrūs. Nō ē vestrū nosce tpa vel momēta, q pater posuit in sua
 ptatē, vbi pōderandū ē hoc qd̄ dicit Ap̄lis: Nō ē vrm. Ac si dice- Pulchꝝ
simile
 ret militibus & ducibus Hispaniæ, nō est vestrū scire de bello fu-
 turo in tartaria vel armenia, cū nō habeatis ibi itereffe, & tñ sci-
 re tps illius belli tartarici vel armenici, ē tartaroꝝ vel armenoꝝ
 q habet ibi itereffe, & se p̄munire. Sic nō erat necessariū Ap̄lis,
 ac doctoribus scire tps Antichristi seu finis mūdi, q̄uis ipsi eēnt
 illuminatissimi in reuelatōibus diuinæ sapiæ. Tñ expediens, &
 valde necessariū erat, vt hoīes post natiuitatē Antichristi illud
 tps ad se p̄muniēdū & p̄parandū scirēt, q p̄ctōres & ignorātes
 respectu doctoꝝ, ap̄loꝝ, ac alioꝝ sanctoꝝ. Et hoc cōuenit diui-
 næ sapiæ & clemētix, q̄ semp ab initio mūdi cōsueuit p̄mittere
 nuncios ad auisandū hoīes, qñ aliqua magna tribulatio de vici-
 no ventura est mūdo. Sicut p̄misit Noe añ diluuiū, Moysen añ
 liberationē & añ desolationē Aegypti, Hieremiā añ subuersio- Pietas dē
nostri ma-
xima
 nē vel trāsmigrationē Babylonis, Ionā añ subuersionē Ninive,
 Iohannē Baptistā añ Christi passionē, & añ destructionē Iudeo-
 rū. Sctōs Dñicū & Frānciscū, & eoꝝ ordines añ aduētū Antichri-
 sti, & finē mūdi. Cū de vtroq; legat in ecclesia, qd̄ vicinū credit
 præuenisse iudiciū. Ex ista conclusione manifestant dux fal-
 sæ opinionēs. Vna est dicentiū, quod tñ tempus debeat transi-
 re ab incarnatione filij dei vsq; ad finem mundi, quantū p̄cessit
 à p̄cipio mūdi vsq; ad ipsam incarnationē. Et tales fundāt suam
 opinionē sup aliud dictū Habacuc. 3. ca. Dñe opus tuū in medio Habac. 3

annorū viuifica illud, vel notū fac. Sed ista opinio manifeste re-
pugnat cōclusioni ppositā, & textui euāgelicæ. Cōstat em̄ per
sc̄tōs, q̄ tps à principio mundi vsq; ad incarnationē Ch̄ri notū
erat apostolis & pphetis, & notū est cōiter in ecclesia dei, & sic
p cōsequēs notū fuisset eisdē cōiter tps Antich̄ri & finis mūdi, si
tantundē debuisset esse tps post incarnationē Ch̄ri vsq; ad finē
mūdi. Dictū est aut̄ Habacuc pphetæ, nō debet intelligi de me-
dio ānorū mūdi, s; poti⁹ de medio annorū hūanæ vitæ, q̄ cōiter
durat circa septuaginta annos. Sc̄dm dictū in Psalmo. 89. Et sic
mediū humanę vitæ certū est tps tricesimū tertiū h̄ns annū & di-
midiū, & in tali ætate Ch̄rs passus ē. Nō em̄ Ch̄rs voluit in prin-
cipio annorū suorū qñ erat paruulus. s. sub manu Herodis mori,
nec expectauit mori in fine annorū. s. in senectute, sed in medio
hoc est, in virili ætate elegit mori. Et sic in h̄mōi medio annorū
uiuificauit opus suū p mortē suā, & fecit notū opus misericordie
suæ, cū deus prius iratus eēt humano generi. Et ad istū sensum
dic̄t allegorice in psona Ch̄ri, Esaia. 38. cap. Ego dixi in dimi-
dio die; meorū, vadam ad portas inferi. Nā Ch̄rs moriēs in
ætate virili, statim descēdit ad inferos p liberatōe sc̄tōrū patrū,
Vel si dictū Habacuc itelligat de medio annorū mūdi, nō sumat
ibi p æqualitate tps pcedētis & subsequētis, ppter rōnē iam di-
ctā. Sed sumat mediū per iteṛpositionē, qā quīs destructio hu-
mana fuerit in p̄cipio tps, tñ reparatio eiusdē nō debebat re-
tardari vsq; in finē tps, sed in medio illoꝝ extremorū erat fi-
da. Sicut & inter pollicē manus, & digitū auricularē in medio
dī esse nō solū digitus magnus, qā æqualiter distat ab extremis,
sed etiā dicunt esse in medio p iteṛpositionē tā digitus index,
q̄ & medius, & isto modo loquēdi Gregorius dicit Christū re-
surrexisse media nocte, cū tñ resurrexerit in aurora, quæ mediū
inter p̄cipiū & finē est noctis, p iteṛpositionē. s. & nō p æqua-
litatē. Hoc etiā mō loquebat̄ Dauid in psona Ch̄ri resurgētis, di-
cēs Psal. 127. Media nocte surgebā ad cōfitendū tibi. Sc̄da opi-
nio ē dicentiū tot annos futuros à natiuitate Ch̄ri vsq; ad finem
mūdi, quot versus sunt in psalterio. s. duo mille sexingentesex.
Ita q̄ volūt dicere, q̄ qlibet versus psalterij ē pphetia vnus an-
ni a natiuitate Ch̄ri vsq; ad finē mūdi. Ita. s. q̄ primus versus. s.
Beatus vir q nō abiit in cōsilio ipioꝝ, &c. fit pphetia p primo
anno, sc̄dus versus. s. Sed in lege dñi volūtas eius, &c. fit pphe-
tia p sc̄do anno, & sic deinceps. Sed ista opinio sicut & prima
nulla est, qā nō habet fundamētum, nisi cordis p̄sumptionem.

Psal. 89

Esa. 38

Gregori⁹

Psal. 127

Tertia conclusio est, q̄ plus q̄ centū anni sunt transacti, q̄ An-
 tichrūs debebat venire, & mūdus iste finiri veraciter. Ista cōclu-
 sio habet satis manifeste ex reuelatōe facta beatis Dñico & Frā-
 cisco, & alijs multis p̄sonis & sanctis, dū ipsi instarēt Romæ ap̄d
 summū pōtificē p̄ cōfirmatōe suorū ordinū. s. de tribus lāceis, q̄s
 Chrūs in aere vibrabat cōtra mūdū ad destructionē eiusdē, si-
 cut diffusius recitat in legēda sancti Dñici, vt habet cōiter in flo-
 ribus sanctorū. Nā si bene attēdant verba istius reuelatōis dicta
 p̄ Chrīm ad beatā virginē, & ecōuerso. Iste tres lāceę in mūdi de-
 structionē, sunt Antichrī p̄secutio, mūdi cōflagratio, & iudiciij
 executio. Quæ allegorice vident significari p̄ tres lāceas, q̄bus
 interfectus fuit Absolō filius regis Dauid p̄ Ioab p̄cipē militię
 eius, vt habet. 2. Reg. 18. cā. vbi dī. Tulit ergo Ioab tres lāceas in 2. Reg. 18.
 manu sua, & ifixit eas in cor Absolonis. Nā mūdus iste, p̄ditor,
 & rebellis deo p̄ri, p̄ p̄cipē militiæ eiusdē. s. per Chrīm dñm tri-
 bus p̄dictis lāceis ē destruēdus. Ista eadē cōclusio subtili⁹ habet
 post p̄ reuelationē factā Iohāni euāgelistæ Apoca. 20. Vidi an- Apoc. 20.
 gelū descēdentē de cœlo, hñtē clauē abyssi, & catenā magnā in
 manu sua, & apprehēdit draconē, serpentē antiquū, q̄ est diabo-
 lus & satanas & ligauit eū p̄ annos mille, & misit eū in abyssum,
 & clausit, & signauit sup̄ illū, ne seducat amplius gētes, donec cō-
 sumēt mille anni, & post hoc oportet illū solui modico tēpo-
 re. Quāuis em̄ glosa ordinaria exponat istā iclusionē & ligatiō-
 nē satanæ de illa p̄cipali, q̄ facta fuit p̄ Chrīm moriētē in cruce
 & descēdentē ad inferna. Et mille annos itelligat p̄ multitudinem
 magna annorū, sumēdo. s. multitudinē numeri determinati p̄
 indeterminato, hoc ē, capiēdo p̄ mille annis tps à passiōe Chri
 vsq; ad aduētū Antichrī, qñ soluēdus ē satanas ad generalē tēta-
 tionē & seductionē gētiū. Tñ hoc nō obstāte ista iclusio seu li-
 gatiō satanæ videt posse itelligi valde, pprie de ligatiōe eiusdē
 satanæ, ne. s. tētaret seu seduceret gētes p̄ persecutiōes Romani
 imperij cōtra fideles Chri. Et fuit tpibus beati Syluestri papæ,
 qñ Cōstātinus īperator Romanus fuit, effectus Chrianus, & de-
 dit ecclesię Romanū imperiū. Ab illo em̄ tpe vsq; ad tps ordinū
 beati Dñici & Frācisci, qñ. s. per mūdū diuulgati sunt, & fundati
 trāsierūt mille anni determinate, & tūc soluēdus erat satanas iux-
 ta cōclusionē p̄dictā, & scdm̄ istū intellectū angelus descēdens
 ad ligādū satanā, accipit ip̄e btūs Syluester summus pōtifex, vel
 potius Chrūs in ipso. Cui itellectui attestat miraculū de ligatōe
 D

draconis, factū Romæ per ipsū bñm Syluestrum tpe cōuersiōis
supradicti imperatoris Constatini, vt habet cōiter in legenda
eiusdē beati Syuestri in floribus sanctoꝝ. Et scđm hoc ipsa visio
Iohānis euāgelistę fuit pphetia pdestinatiōis, iuxta itellectū glo
sæ ordinariæ. Et insr fuit pphetia cōminatiōis, iuxta aliū intel
lectū. ¶ Circa istā cōclusionē repellī possunt multæ opiniones,
prima est dicentiū, qđ arcus cœlestis per qđraginta annos añ fi
nē seu cōflagrationē mūdi nō apparebit, siccitate nimia pdomi
nāte. Hęc opinio recitatiuē ponit per magistrū in historijs scho
lasticis, & per aliquos sanctos. Sed qđ videt innuere, qđ cōflagra
tio mundi ventura sit per cursū naturalem. s. ex nimia siccita
te, & ideo repellenda est. Nā sicut generale diluuiū aquæ nō ve
nit ex naturali cursu, sed ex diuino iudiciō, ita etiā diluuiū ignis
per diuinā operationem est venturū. Vnde scđm beatū Hiero
nymum ille ignis etiā mare & aquas cremabit purgando. Item
quia illa conflagratio ignis scđm doctōres sanctos hoīes viuen
tes in magna prosperitate, & trāquillitate mundi reperiet, qđ
non videt verē, si tāta siccitas cōtinue per qđraginta annos du
raret: scđa opinio est dicentiū Enoch & Heliā veneuros añ ad
uentū Antichri ad pdicādū, & ad auisandū hoīes mundi, cōtra
depcationem illius. Sed hęc opinio falsa est, vt habet per illud
Apoca. ii. ca. vbi dī de gentibus Antichri. Et ciuitatē sanctā cō
culcabunt mēsisbus qđraginta duobus, & dabo duobus testibus
meis, & pphetabunt diebus mille ducentis septuaginta, amicti
saccis &c. Quia Helias & Enoch ad literā pprie loqđdo nō sunt
venturi añ aduentū Antichri, sed simul cū eo, cū iam inceperit
regnare, & quasi monarchiā tenere in mūdo, vt ex dicto textu
& ex glossis ordinarijs apparet. Tertia opinio est dicentiū signa
euāgelica debere præcedere aduentū Antichri, de qbus dicitur
Lucæ. 21. cap. Erunt signa in sole, & luna, & stellis, &c. Sed hęc
signa potius credunt futura post mortē Antichri añ iudiciū im
mediate propter hoc qđ ibi dicif. Et tunc videbūt filiū hoīs ve
nientē in nubibus cœli cum ptāte magna & maiestate. Quarta
opinio est dicentiū adhuc esse cōquestā Hierlm, & totius terræ
sanctæ per Chrianos añ aduentū Antichri. Et ad hoc adducunt
multa testimonia Ezechielis prophetæ. 3. & 9. capitulo & Me
thodij martyris. Qui vident prima facie innuere, qđ aduētū An
tichri terra sancta à Chrianis possidebit. Sed ista conquesta qđ
futura erit iam fuit facta aliqñ per principes Chrianos, & singu
lariter per Godefridum de Bilhon. Nec apparet dispositio vel

De appa
ritione ar
cus

Hierony
mus

de Enoch
et Heliā.

Apoca. ii.

Lucæ. 21.

Ezech. 3.
et. 9
Methodij
dñs mar
tyr

multiplicatio Christianorū tanta ad illā conquestā vltiorem
fiendā, & terrā sanctā vltius per Chrianos possidendā, imo vi
dei textus cōtrariū dicere Lucæ. 21. ca. Hierusalē conculcabit à **Lucæ. 21**
gentibus, donec implebunt tpa nationū. Verba autē Ezechielis,
& etiā Methodij martyris, plus lōge in se de ecclesia militāte &
mēbris eius, q̄ historice de ipsa terra, pmissiōis, & eius partibus
intelligēda sunt si diligētius attēdant. Quinta opinio ē dicentiū
oēs gentes reducēdas ad vnā fidē sanctā catholicā añ aduentū
Antichfi. Sed potius credit futura huiusmodi, adunatio hoīm
ad veritatē fidei Chrianæ post mortē Antichfi, cum viderit se
fuisse deceptos per fallacias Antichfi, vt hoc satis inuenit per te
xtum Ezechielis. 39. cap. iuxta finem cap. Vbi mortuo Agoth, **Ezech. 39**
id est, Antichfō dī. Ponā gloriā meā in gētibus, & videbūt oēs
gentes iudiciū meū. Sexta opinio est dicentiū euāgelium in vni
uerso mundo añ tps Antichfi p̄dicari debere. Et hoc propter te
xtum q̄ habet Mat. 24. ca. Et p̄dicabitur hoc euāgelium in vniuer
so mundo, in testimoniū oībus gētibus, & tūc veniet cōsumma
tio. Dicendū est, q̄ iste textus multiplicē habet expositionē, iu
xta multiplicē generalē p̄dicationē euāgelij in vniuerso mundo.
Nā primo fuit p̄dicatū per Apostolos oīi creaturæ, iuxta præ
ceptū Chfi, Mar. vlt. ca. Qd̄ p̄ceptū tpe Apostolorū fuit imple
tū, vt patet ad Colos. 1. ca. iuxta principiū vbi dī verbū veritatis
euāgelij venit ad nos, sicut in vniuerso mūdo fructificat & cre
scit. Et ibidē iuxta finē capituli. Euāgelium audistis qd̄ p̄dicatū
est in vniuersa terra quæ sub cōelo est. Itē ad Romanos. 10. ca. **Roma. 10**
In oēm terram exiuit sonus eorū. Et nunc venit consummatio
gentis Iudaicæ, & destructio Hierusalē per Titū & Vespasianū.
Scdo fuit p̄dicatū euāgelium, & adhuc p̄dicat quotidie p ordines
sanctorū Dñici & Frācisfi in vniuerso mūdo, & post istā p̄dica
tionē ventura est statim consummatio, & destructio huius mū
di p Antichfīm & suos. Tercio p̄dicabit euāgelium Chri in vniuer
so mūdo post tps Antichfi p̄fideles aliq̄s, q̄ in vnaq̄q; gēte erūt
mirabiliter cōseruati à deo ad cōuersionē aliorū, & tūc veniet
vltima mūdi cōsummatio. Quarta cōclusio est, q̄ tps Antichfi
& finis huius mundi erit cito, & bene cito, & valde breuiter ci
to. Ista conclusio quāuis sententialiter fuerit beati Gregorij in
Homelia prima, tamen magis stricte & seriose loquēdo, oīdo
eā multis modis, primo qd̄ ex reuelatiōe facta beatis Dñico &
Francisco, quæ habita est supra in proxima conclusione. Qm̄ ex
illa reuelatione manifeste habetur, q̄ duratio huius mundi stat

Lucæ. 21

Ezech. 39

Diuulgatio euāgelij añ tēp Antichfi. Dat. 24

Mar. vl. Coloss. 1.

Roma. 10

Finis mūdi ppe esse pulchre oīi dic

Religio
ne in hypo
crisin mu
tatā de plo
rat.
Nota qd h
religiosus
fuit brū
Uincen
tius sicuti
patent ex
eius legen
da pba hu
ius narra
tionis.

totaliter ex quadā proगतōe cōditionali obtenta per brām vir
ginē sub spe correctiōis & conuersionis huius mūdi p duos or
dines sanctōz Dñici & Frāncisci, dicēte Ch̄o ad brām virginē
matrē suā snialiter, Nisi p istos ordines mūdus cōuersus & cor
rect⁹ fuerit, oīo iā nō parcā. Cū ergo cōuersio & correctio hui⁹
mūdi secuta nō fuerit, imo mō peioribus & maioribus pētis cri
minibus & sceleribus mūdus abūdet. Et qd dolēter referēdū ē,
ipsi ordines religiosoz dati ad cōuersionē & correctionē mūdi
iā totaliter sunt destructi, ita qd modica religiōis obseruātia te
net in eis, certe cuilibet circūspecto viro p̄t hęc quarta cōclusio
manifesta haberi. Scđo, eadē conclusio oñdit ex qdā alia reuela
tione facta cuidā religioso de altero illorū ordinū. Iā sunt elapsi
plus q̄ quidecim anni. Cū em̄ p̄dictus religiosus grauiter īfirma
ret, & oraret affectuose dñm, p sua sanatōe vt posset p̄dicare euā
gelii dei sicut ardēter cōsueuerat, & frequēter. Tādē sibi in oīo
ne eadē quasi dormiēti apparueit p̄dicti duo sancti, s. Dñicus &
Frānciscus añ pedes Christi exorātes, & vehemētissimis suspirijs
& supplicatiōibus ip̄m Ch̄m deprecātes. Et tādē post magnā de
precationē Ch̄us cū eis descēdens, hinc īde cū eisdē sanctis colla
teraliter sociatus, venit ad ip̄m religiosum ī suo lecto iacētē in
firmū, & manu sua sanctissima maxillā eius tāgens q̄si demulgē
do manifeste, innuebat mētaliter huic religioso infirmo, vt ipse
iret p mundū aplice p̄dicādo, quēadmodū p̄dicti sancti fecerāt,
& sic eius p̄dicationē añ aduētū Antich̄i ad correctionē & cō
uersionē hoīm, & statim īmediate ad tactū Ch̄i p̄dictus religio
sus excitatus, plene curatus fuit à sua īfirmitate. Cui religioso cō
cessa sibi diuinitus legationē aplicā diligēter exequēti, diuīa p
uidētia, nō solū signa plurima vt Moyse, sed & autoritatē diuīe
scripturæ vt Iohāni Baptiste tribuit in testimoniū veritatis. Nā
ppter arduitatē negotij, & ppter paruitatē sui, testimonijs plu
rimū indigebat. Vñ de tribus p̄dicatoribus successiue mittēdis
diuinitus ad hoīes añ diē iudiciij sub nōibz angelorū, vt habet
Apoca. 9. ca. ipse p nōnullos credit primus, de q̄ Iohānes dice
bat: Et vidi alterū angelū volātē p mediū coeli, hñtem euāgelii
æternū, vt euāgelizaret sedētibus sup terrā, & sup oēm gentē,
& tribū, & linguā, & populū, dicētē voce magna: Timete Deū,
& date illi honorē: q̄a venit hora iudiciij eius. Qui pōt capere ca
piat. Cū ergo p̄dictus religiosus iā p tredecim annos p mundū
discurrerit, & adhuc cōtinue discurrat q̄tidie p̄dicādo, & multi
pliciter laborando, & iam sit senex hñs plus q̄ sexaginta annos

Apoca. p

ætatis suæ, cōclusio p̄dicta apud eū pro certissima retinet. Ter-
 tio, eadē cōclusio oñdit per reuelationē factā Danieli p̄phetæ,
 de decē cornibus q̄rtæ bestię, & cornu paruulo inter ea exortæ
 vt dī Danie. 7. ca. Nā scđm glosas ordiarias quarta bestia signi-
 ficat Romanū imperiū, qđ in decē partes erat diuidēdū, p̄ ut. s.
 sub obediētia Romani pōtificis cōtinebat. Et tūc stātibus simul
 illis iā partibus seu diuisiōibus veniet Antichr̄us, q̄ p̄ cornu par-
 uū significat. Modo aut̄ videt̄ mihi visio illa esse cōpleta, & illas
 partes simul stare. Nā prima fuit Iudæor̄ sub presbytero Iohā-
 ne: scđa fuit Affranior̄ sub aliq̄ principe: tertia Africanor̄ sub
 Mahometo: q̄rta Græcor̄ sub ip̄eratore Cōstātinopolitano:
 quinta Armenior̄ sub rege eor̄: sexta Georgianor̄ sub aliquo
 pseudo: septia Ch̄rianor̄ de Iacētina sub heresiarcha qđā: octa-
 ua Italicor̄ sub Barēsi: nona Gallicor̄ sub Petro de Cādia: deci-
 ma ps vocat̄ pplī catholici sub dño n̄ro papa Bñdicto decioter-
 tio, vero vicario Iesu Ch̄ri. Et sic diuina claritas obediētiālis, ad
 modū claritatis diei artificialis in occiduis ptibus finiēda videt̄.
 Ex his ergo patet cōclusio supradicta, q̄ euident̄ cōfirmat̄ per te-
 xtū Danie. 12. ca. vbi ait: Cū cōpleta fuerit cōspersio manus po-
 puli sancti, cōplebunt̄ vniuersa hæc. Cōplementū aut̄ cōspersio-
 nis & diuisiōis populi Ch̄riani erat futuræ p̄ partes simul stātes,
 vel durātes, vt dictū est & p̄batū. Ad idem est textus Aplī. 2. ad
 Thess. 2. ca. vbi sn̄aliter dī: Veniet discessio primū. s. ab obediē-
 tia Romanæ ecclesiæ p̄ schismata plurima simul stātia, & reuela-
 biť ille iniquus: quarto eadē cōclusio oñdit̄ per aliā reuelationē
 mihi relatā per quēdā vir̄ deuotū vt mihi videt̄ & sanctū. Nā
 cū ego primo p̄dicarē in partibus Lombardiæ prima vice mō
 sunt nouē anni cōpleti. Venit ad me de Tussia vir, missus vt di-
 cebat à q̄busdā sanctissimis heremitis in partibus Tussię, in ma-
 xima vitæ austeritate p̄ magna t̄pā vitā ducētibz, annūtiās, q̄
 eisdē viris exp̄sse reuelatū diuinitus fuerat, q̄ Antichr̄us erat iā
 natus in mūdo, & qđ istud debebat mūdo nūtiari, vt fideles ad
 tā terribile plū se pararent, & qđ p̄pterea p̄dicti heremito ip̄m
 p̄dictū heremitā misissent ad me, vt deberē hoc mūdo denūtia-
 re. Sic ergo patet ex hmōi reuelatōibus si veræ sunt, q̄ iā Anti-
 chr̄us est natus, & habet cōpletos nouē annos suæ maledictæ
 ætatis, & p̄ cōsequēs p̄dicta cōclusio ē vera: q̄nto, eadē cōclusio
 oñdit̄ per aliā quādā reuelationē, quā in mōtis pede audiui rela-
 tu cuiusdā mercatoris Venetiæ valde fide digni, vt credo: dicē
 tis, q̄ cū ip̄e eēt vltra mare in quodā monasterio frat̄ū minor̄

Danie. 7.

Danie. 12.

2. Thess. 2.

Nota q̄ si
 hæc reuela-
 tio intellis-
 gat̄ de An-
 tichr̄o m̄s-
 x̄o de quo
 fit mētio i
 p̄cedēti

tractatū
incipit, Ec
ce posu
h in ruinā
bū p̄ esse
vera, s; nō
de s; An
tichrō, qui
mō diu cō
summat
eēt, cū trā
suerit inter
rim cētum
anni 7 pl.

& audiret vesp̄as ibidē in quadam solemnitate, tandem in fine
vesperarū duo pueri nouicij eiusdē monasterij cū dixissent bene-
dicamus dñō iuxta morē, statim immediate corā omnibus qui
aderant visibiliter rapti p magnū spaciū temporis, tandē concor-
diter ac terribiliter clamauerūt, hac hora natus est Antichristus
mundi destructor. Quod verbū & factum fuit valde mirabile &
stupendum cunctis videntibus & audientibus, inter quos dixit
se p̄sentem fuisse. Ego autē inquirens & interrogans de tpe huius
reuelationis seu visionis, manifeste reperi q̄ iam sunt nouē anni
completi. Et sic seq̄tur illud quod prius. Sexto eadem conclusio
ostendit per multiplices alias reuelationes factas diuinitus q̄ plu-
ribus deuotis & spūalibus personis. Nam mihi p mundū p̄dican-
do discurrenti p diuersas regiones, prouincias, regna, ciuitates
villas, & castra, frequenter occurrerūt diuersæ personæ deuotæ
& spūales, narrantes & referentes certitudinaliter de tpe Anti-
christi & fine mundi diuersimode & multipharie suas reuelatōes
iuxta ea quæ dicta sunt vnanimiter cōcordantes. Septimo eadē
cōclusio ostendit p innumerabiliū dæmonū cohortū attestatio-
nē. Nā cū in pluribus partibus mūdi viderim q̄ plures obsessos à
dæmonibus, q̄ ducebant ad quendā sacerdotē societatis nostræ,
vt cōiurarent ab eo. Tandē cū cōiurari inciperēt p eundē sacer-
dotē, manifeste dicebāt de tpe Antichristi, cōcordantes cū his q̄
dicta sunt, terribiliter & audibiliter omnibus circumstātibus accla-
mando & dicēdo se coactos p Christū, vt cōtra eorū voluntatē
& maliciā, veritatē supradictā hominibus p̄dicarent, vt sic hoies
per verā p̄niam se pararēt. Quibus sic clamantibus omnes fere
christiani q̄ ibi in maxima multitudine confluebāt, cū magnis fle-
tibus & lamentationibus cordibus cōpungebant, & q̄ plures eo-
rum ad veram poenitentiam ducebant. Veruntamē interrogati
dæmones ac pluries cōiurati de loco natiuitatis Antichristi nul-
latenus volebant reuelare. Octauo eadē cōclusio ostendit ex dis-
cursu nunciōrū Antichristi, iam incipientiū per mundū p̄dica-
re contra doctrinā euangelicā, quorū q̄ plures sunt dæmones in-
habitu hæremitarū & religiosorū ac honestarū personarum ho-
minibus apparentes, q̄ dū à fidelibus credunt capi & teneri, sub-
ito euanescent, sicut frequentissime in pluribus locis experimen-
taliter est repertū. Vnde ex omnibus supradictis colligitur in ve-
ritate ista cōclusio & credenda verisimilis licet non scientia cer-
ta, & p̄dicata iam per transactos nouem annos. At cum in p̄dicta
conclusionē dicitur, q̄ cito & bene cito, & valde breuiter erunt

Nūc An
tichristi.

tempora Antichristi & finis mundi, certitudinaliter ac secure p-
 dico ubiq; dño cooperante & sermonē confirmante sequētib; Bar. vi.
S. Uicē
t' mltis si
gnis suos
confirmas
bat sermo
nes.
 signis. Veruntamen dñs Ihesus Christus p̄sciens hanc doctrinā
 seu conclusionē ab amatoribus huius mundi, & a carnalibus pso
 nis minime recipiendā. Dicebat Mathei vicefimo quarto capite
 Sicut factū est in diebus Noe, ita erit in diebus filij hominis, co-
 medebant & bibebant, uxores ducebant & dabantur ad nuptias
 usq; in diē qua intrauit Noe in arcam, & uenit diluuiū, & perdi-
 dit omnes. Similiter sicut factū est in diebus Loth, edebāt & bibe-
 bant, emebant & uendebant, plantabant & ædificabāt usq; in diē
 qua exiuit Loth à Sodomis, & pluit ignis & sulphur de coelo, &
 om̄es perdidit. Secundū hoc erit qua die filius hoīs reuelabit. In
 illa die q̄ fuerit in tecto & uasa eius in domo, nō descendet tollere
 ea. Et q̄ in agro similiter non redeat retro, Memores estote ux-
 oris Loth. Itē apostolus prima ad thessalonicenses qnto capite. 1. Thess. 1.
 De tēporibus aut̄ & momētis fratres nō indigetis ut scribā uobis
 Ipsi em̄ diligenter scitis, q̄a dies dñi sicut fur in nocte ita ueniet.
 Cū em̄ dixerint pax & securitas, tunc repentinus eis superueniet
 interitus, sicut dolor in utero habentis & nō effugient. Hæc sunt
 sanctissime pater, quæ de tpe Antichristi & fine mūdi discurre-
 do per mundū p̄dico, sub correctione & determinatione sancti-
 tatis uestre, quam altissimus conseruet feliciter ut optatur.

¶ Explicit epistola beati Vincentij cōfessoris & doct̄oris eximij,
 ordinis prædicatorum, de Aduentu Antichristi & fi-
 nis mundi. Quā scripsit secundū quosdā in uilla
 Alcauitij. Anno dñi Millefimo Qua-
 dringētesimo duodecimo.

¶ Colonia, apud honestum ciuem Petrū Quentell
 Anno à natali Christiano M. D.
 XXIX. mense Octo-
 bri. *

XXIX. mense Octo-
bris. Anno d. n. m. d. c. c. lxxv.